LIETUVIŲ

DIENOS

PROF. DR. DOMAS KRIVICKAS

LITHUANIAN DAYS

NOVEMBER 1983

1983 M. LAPKRIČIO MĖN.

LIETUVIŲ

DIENOS

LITHUANIAN DAYS

(ISSN : 0024-2950)

4364 Sunset Blvd.—Hollywood, CA 90029
Telefonas:664-2919

1983, lapkritis Nov. 9 (338)
November 1983 Nov. 9 (338)

Eina XXXIII metai
Volume XXXIII

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUNGTOS SU "KALIFORNIJOS LIETUVIU," LEISTU 1946-49 M.
"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH "CALIFORNIA LITHUANIAN,"PUBLISHED 1946-49

Redaguoja
REDAKCINĖ KOLEGIJA

Rūta Skirius, MPA
Margis Matulionis, MA
Arūnas Barkus, MS
English Editorial Staff

Antanas F. Skirius
Leidėjas/Publisher

Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę
Signed or initialed articles do not necessarily reflect the opinion of the editors or Lithuanian Days magazine

Panaudojant medžiagą, prašoma pažymėti šaltinį
Use of material from "Lithuanian Days" permissible only with indication of this source

Prenumerata atnaujinta automatiškai, nelaukiant atskiro pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją painformuoja laišku
Subscription will be renewed automatically at expiration date. If subscription is to be discontinued, notice to that effect shold be sent to the publication

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn.
Published monthly, except July and August

Please send any changes of address to:
LITHUANIAN DAYS
4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029
Allow six weeks for the change

Atskiro nr. kaina $2.00 **Single Copy $2.00**
Prenumerata $20.00 metams Kanadoje $25.00
Subscription $20.00 Per Year Canada $25.00
Garbės prenumerata /Honorary subscription $35.00
"Second Class Postage Paid at Los Angeles, CA"

FRONT COVER

DR. DOMAS KRIVICKAS

Dr. D. Krivickas was born on Dec. 22, 1905 in Šeduva, County of Panevėžys.

He studied at the University of Kaunas from 1925-29, at the Universities of Paris, Cologne, and Berlin from 1929-32, and at the Academy of International Law in the Hague in 1931 and in 1933, specializing in constitutional and international law. He received his doctor's degree from the Law School of the University of Kaunas in 1932. In 1929 he was admitted to the Lithuanian Bar in Kaunas.

From 1932-41 Krivickas lectured on constitutional law, the general theory of law, and international law at the University of Kaunas, at the University of Vilnius from 1941-44, and at the Baltic University in Hamburg, Germany, in 1946. He began lecturing as an assistant professor; later he was promoted to associate professor. In 1941 he was appointed vice-rector of the University of Vilnius and in 1942 he was elected to the Lithuanian Academy of Arts and Sciences as an associate member. In addition to his academic work he was legal adviser to the Ministry of Foreign Affairs and member of the State Council from 1934-40; member of the legal committees for the defense of Lithuanian cases at the Permanent Court of International Justice (The Hague), the Conciliation Commission (The Hague) and the Arbitration Court in Bern, Switzerland. As a legal adviser he participated in negotiations with Germany, Poland, Estonia and the Soviet Union.

In 1944 he left Lithuania and established himself with his family in West Germany until 1950, when he came to the United States. In 1952 he joined the Library of Congress.

Krivickas is the author of *Nuolatinis Tarptautinis Teisingumo Tribunolas* (Permanent Court of International Justice), 1935; *Klaipėdos krašto teisinė būklė pagal 1924 metų Statutą* (The Legal State of the Territory of Klaipėda According to the Statute of 1924), 1940; *Soviet-German Pact of 1939 and Lithuania,* 1963.

He contributed to publications *Legal Sources and Bibliography of the Baltic States,* 1963; *Government, Law and Courts in the Soviet Union and Eastern Europe,* 1959; *20 years Struggle of Lithuania for Freedom,* 1963; *Lietuvos Universitetas* University of Lithuania), 1972. His articles mostly pertaining to international law and the status of Lithuania were published in the periodicals *Federal Bar News, Highlights,* and *Quarterly Journal of the Library of Congress* (all issued in Washington), *The Baltic Review* (New York), *Lituanus* (Brooklyn) and in Lithuanian newspapers. Several of his reports pertaining to Lithuania and the Soviet Union were published in the United States congressional studies. He has been contributor to *Lietuvių Enciklopedija* (Lithuanian Encyclopedia) and *Encyclopedia Lituanica.*

At the present time he lives in retirement in Glenn Dale, Maryland. Extremely active on the Supreme Committee for the Liberation of Lithuania, he works in the committee's main office in Washington, D.C., as an assistant to president Dr. Kazys Bobelis.

TURINYS/CONTENTS

LIETUVIŠKOJI DALIS

Dr. Domas Krivickas..... 2

VLIK-o seimo pareiškimas..... 3

Laimėtojai "L.D." piknike..... 7

Kalėdų sveikinimas..... 8

Dr. kun. P. Celiešius
Antano Maceinos deimantinė sukaktis..... 9

Paulius Jurkus
Karaliaus sapno dovana.....11

Clevelando iliustruota kronika.....12

L. B. Švalkaus poezija.....13

Jurgis Gliauda
Vėjas iš Rytų.....14

Periodinių leidinių paminėjimas (A.R.).....14

Kalėdiniai sveikinimai.....15

Kalėdiniai sveikinimai.....22

Garbės prenumeratos, aukos.....23

VLIK-o seimo pareiškimas.....23

Kanados lietuvių skelbimai.....24

ENGLISH SECTION

Lithuanian Americans in Cinema
by Margis Matulionis.....16

"Pravda" and "Tiesa" Distort New England Journalists. Visit.....18

Public Denied Access to Svarinskas Trial.....19

Gajauskas Letter from Concentration Camp Reaches West.....19

Academic Bribery Leads to Arrests and Death.....20

The Meaning of Kūčios.....20

A Letter.....21

Bonn Urged to Introduce Baltic Language Broadcasts.....21

German Daily Comments on Reagan's Baltic Remarks.....21

LITHUANIAN SHORT STORIES

- "The Lithuanian Short Story, 50 Years," by Stepas Zobarskas. Hard cover, 464 pages. illustrated. $12.50 (postage $2.00).
- "Ona—A Collection of Short Stories," by Vytautas F. Beliajus. 100 pages. soft cover. $5.00 (postage $1.00).

LITHUANIAN DAYS BOOKSTORE
4364 Sunset Boulevard
Los Angeles, CA 90029

Sveikiname Šventų Kalėdų proga Lietuvių Dienas ir jų skaitytojus ir linkime laimingų Naujųjų Metų!

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Lietuvių katalikų dienraštis

leidžiamas Lietuvių Katalikų Spaudos Dr-jos (Lith. Catholic Press.)

Kun. PETRAS CIBULSKIS, M.I.C., adm

4545 W. 63rd St., Chicago, Illinois 60629 Telef. (312) 585-9500

Su gražiausiais švenčių sveikinimais ir Naujų Metų linkėjimais

SOPHIE BARCUS RADIJO ŠEIMA

ALDONA DAUKUS, DUKRA SOFIJA ir bendradarbiai
Rita Likanderytė ir Robertas Vitas

7159 South Maplewood Avenue, CHICAGO, Illinois 60629
Telefonas: 778-1543

JONAS TALANDIS

TALANDIS ENGINEERING CORP. — pirmininkas

600 Enterprise Dr., Oakbrook, IL 60521 Tel. (312) 850-7280
Res. (312) 748-2543 — 2560 Oakwood Ter., Olympia Fields, IL 60461

VLADO **ANDRIJAUSKO** JAUKI UŽEIGA

Savi - Pas savus!

GERIAUSIAS PASIRINKIMAS
PIGIAUSIOMIS KAINOMIS
VIETINIŲ IR IMPORTUOTŲ LIKERIŲ
IR KITŲ GĖRIMŲ
DRAUGIŠKA APLINKA

778 - 1203 **2500 W. 69th Street - Chicago**

Nuoširdūs Švenčių ir Naujų Metų linkėjimai

K. A. JUCAS, M.D., S.C.

ODOS LIGOS IR KOSMETINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629

Phone (312) 925-2670

Patarnavimas 24 val. — 489-4441

Facilities for Parties *Carry-outs*

RAMUNĖ RESTAURANT

Homemade Foods for All Occasions

GREGORY and GENE ZEGORSKIENĖ, *savininkai*

2547 W. 69th Street • Chicago, IL 60629

Telefonas; 925-5588

Švenčių proga sveikina ir geriausių Naujų Metų linki

KUN. IGNAS URBONAS

GARY, INDIANA

Šv. Kazimiero Lietuvių Parapija

1390 W. 15th Ave., GARY, Indiana 46407

"MARGINIAI" — PREKYBA

Sav. I. SINKEVIČIŪTĖ

2511 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Tel.: PR 8-4585

Čia rasite didelį pasirinkimą

kristalinių dalykų, suvenirų, kitų prekių,
drožinių, audinių, visų liet. knygų, žurnalų.

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linki

IRENA ir LEONAS KRIAUČELIŪNAS

12500 Pawnee Rd., Palos Park, Illinois 60464

BRUNO KEPYKLA

Savininkas **Bruno Macianskis**

Bruno kepykloje kepa

lietuvišką duoną, tortus, pyragaičius

3339 So. Lituanica Ave., Chicago, Ill. 60608 Tel. CL 4-6376

Gražiausių Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų!

NIDA — DELIKATESAI IR VALGYKLA

2617 W. 71st Street, Chicago, Ill. 60629

Telefonas (312) 476-7675

Įvairūs šalti ir šilti valgiai išsinešti ar vietoje pavalgyti
Įvairios sriubos, rūgštus pienas ir šaltibarščiai
Kasdien balandėliai ir cepelinai • tortai • pyragai
Lietuviško skonio dešros

Savininkai A. ir K. Lietuvninkai

GRAŽIŲ ŠVENČIŲ, LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

PUTRIM'S FOOD MART

PAUL PUTRIM, JR., savininkas

Mūsų specialybė namuose gamintos dešros; darome skilandžius

1446 S. 49TH CT., CICERO, IL 60550

Pristatome į namus

Telephone: OLympic 2-7529

Merry Christmas and a Happy New Year

MAŽEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

Phone: (312) 737-8600

DOMAS IR GRAŽINA KRIVICKAI

Dr. Domas Krivickas iš Lietuvos pasitraukė 1944 metais ir ligi 1950 metų gyveno Vokietijoje, Freiburgo mieste. Įsisteigus Pabaltijo universitetui, jame dėstė tarptautinę teisę.

Prasidėjus "išvietintų" asmenų emigra-emigracijai į Ameriką, Angliją, Kanadą, Australiją ir kt., 1950 m. dr. D. Krivickas atvyko į Jungtines Amerikos Valsttybes ir įsikūrė Washingtone, čia gavo darbą Library of Congress, kur darbavosi ir daugiau lietuvių, kaip prof. V. Biržiška ir kt. Dr. D.Krivickas, mokėdamas daugelį Europos kalbų, tarp jų rusų ir prancūzų, darbavosi rusų ir prancūzų sekcijose.

D. Krivickas (g. 1905 m. Šeduvoje) teisės mokslus baigė 1929 m. ir studijas gilino Paryžiaus, Koelno ir Berlyno universitetuose bei Tarptautinės teisės akademijoje Haagoje. Daktaro laipsnį jam suteikė Vytauto Didž. universitetas Kaune.

Tuojau buvo pakviestas dėstyti VDU Teisių fakultete asistentu, gi netrukus pakeltas e. o. profesorium. Dėstė tarptautinę teisę, Klaipėdos statutą ir teisės enciklopediją Kauno universitete, o Vilnių atgavus — Vilniuje.

1941 - 4 m. ėjo Vilniaus un-to prorektoriaus pareigas, o 1942 m. išrinktas Lietuvos mokslų akademijos nariu bendradarbiu.

Šalia darbo universitete dr. D. Krivickas ėjo daugelį kitų savo srities pareigų. Buvo Lietuvos užsienio reikalų ministerijos juriskonsultas ir dalyvavo įvairiose tarptautinėse bylose, liečiančiose Lietuvos valstybę ar asmenis Haagos Tribunole, Haagos konsiliacijos komisijoj, arbitražo teise Berne ir eilėje politinių konferencijų. 1934 - 40 m. buvo valstybės tarybos narys.

Su prof. M. Roemeriu dr. D. Krivickas redagavo Esmeino veikalo "Konstitucinės teisės" vertimą. Bendradarbiavo lietuvių ir kitoje spaudoje, rašydamas lietuvių teisės, visuomeniniais ir Lietuvos teisių pažeidimo klausimais — "Teisėje", "Lietuvos Aide", "Baltic Review", "Federal Bar News" ir kt.

Reikšmingas dr. D. K. įnašas yra ruošiant medžiagą JAV-bių kongreso leidiniams apie Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą: "Communist Takeover and Occupation of Lithuania, 1955; "Third Interim Report of the Committee on Communist Aggression,"1954.

Dalyvaudamas Vlike dr. D. Krivickas atstovauja Lietuvių Ūkininkų partijai, kurion įsijungė dar studijų metais, kada pradėjo dirbti "Ūkininko Balso" redakcijos sekretorium.

Šiuo metu yra Vliko pirmininko pavaduotojas.

Plačiai ir giliai išsimokslinęs, daugelį metų darbavęsis tarptautinės teisės srityje, dr. Domas Krivickas mūsų išeivijoje yra vienas kompetetingiausių asmenų lietuvių vedamos kovos už Lietuvos išlaisvinimą baruose.

Gražina ir Domas Krivickai

Mr. and Mrs. Gražina and Domas Krivickas

Dr. D. Krivickas yra vedęs Gražiną Gustaitytę (g. 1908), taip pat baigusią teisės mokslus. Paryžiuje ji studijavo Alliance Francaise kursuose ir gavo prancūzų k. mokytojos diplomą.

1931 - 34 m. ji dirbo finansų ministerijoje, vėliau dėstė prancūzų kalbą, Freiburge dirbo okup. valdžios įstaigoje.

Iš motinos pamėgusi lietuvių liaudies dainas, ji užrašė daugelį motinos padainuotų dainų ir sudarė rinkinį, kuri išleido Vokietijoje su V. Peravičiaus iliustracijomis, vardu "Dainos, vieux chants Lituaniens".

1981 m. išleido motinos padainuotų dainų plokštelę "Motulės dainos" su dainų vertimais į vokiečių ir anglų kalbas.

1982 m. Kongreso bibliotekai ji įteikė apie 300 liaudies ir jaunimo dainų tekstus su savo įdainuotomis į kasetę melodijomis.

1971 m. išrinkta į Lituanistikos Instituto tautotyros skyrių. Lituanistikos Institute 1973 m. skaitė paskaitą "Žvailgsnis į gyvųjų ir mirusiųjų santykius lietuvių tautosakoje". Paskaita atspausta Lituanistikos Instituto Darbuose 1979 m., o 1981 m. išversta į vokiečių k. ir atspausta "Hei-

Domas ir Gražina Krivickai su dukromis Rūta Penkiūniene ir Irena Raulinaitiene.

Domas and Gražina Krivickas and daughters Rūta Penkiūnas and Irene Raulinaitis.

Posėdžiauja New Yorke 1966 metais. Iš kairės į dešinę: ministeris V. Sidzikauskas, gen. Lietuvos konsulas V. Stašinskas, J. Šlepetys, Dr. D. Krivickas ir dešinėje sėdi neatpažintas.
—Foto L Tamošaitis

At a meeting in New York in 1966. From left to right: Minister V. Sidzikauskas, gen. consul of Lithuania V. Stašinskas, J. Šlepetys, Dr. D. Krivickas and at very right unidentified person.

matgruss" leidinyje Vokietijoje, vardu "Beziehungen zu Toten".

1964 - buvo Baltųjų Rūmų "Draugo" korespondentė; yra Baltųjų Rūmų korespondentų sąjungos narė.

Domas ir Gražina išaugino dvi dukras—Rūtą (Penkiūnienę) ir Ireną (Raulinaitienę).

Gražina Krivickienė, korespondentės paso nuotraukoje 1972 m.

Mrs. Gražina Krivickas (journalist's pass photo, 1972).

LIETUVIŠKOS MUZIKOS KŪRĖJAS

Muzikas Alfonsas Mikulskis žemiškąją savo kelionę baigė spalio 14 d. Atsisveikindami su juo, prisimename jo 74 m. gyvenimą. Jis pašventė 53 m. lietuviškosios muzikos kūrybai bei puoselėjimui: 14 m. Lietuvoj, 5 Vakarų Vokietijoj ir Austrijoj, 34 Clevelande, 1940 m. jis įsteigė LTM **Čiurlionio** ansamblį Vilniuje. Pasitraukęs iš tėvynės, 1944 m. atkūrė ansamblį Vienoje. 1949 m. kartu su ansambliu persikėlė į Clevelandą ir jam vadovavo iki paskutinės savo gyvenimo dienos.

M. K. Čiurlionis 1910 m. rašė: *Liaudies menas turi būti mūsų meno pagrindas, iš jo turi iškilti savotiškas lietuvių stilius. Jis yra mūsų pasididžiavimas, nes tas gražumas, kurį turi savyje, yra grynas, savotiškas ir išimtinai lietuviškas.* Šie žodžiai rado gyvą atgarsį pas A. Mikulskį. Lietuvių liaudies dainos jam buvo tarsi *brangaus marmuro uolos,* laukiančios genijaus, kuris *mokės iš jų pasigaminti neužmirštamus veikalus.* A, Mikulskis tuo tikėjo. Apie tai kalba jo 488 kūriniai: 5 baladės mišriam chorui su solistais ir tautinių muzikos instrumentų palyda, 2 rapsodijos simfoniniam orkestrui, 2 rapsodijos liaudies instrumentų orkestrui, koncertina, 2 rapsodijos, 4 poemos, 24 kūriniai kanklėms solo, 90 dainų su liaudies instrumentų orkestru mišriam chorui ir 52 dainos moterų chorui su kanklių orkestru, 21 daina vyrų chorui, 107 dainos mišriam chorui a capella,10 religinių giesmių ir Mišios už kenčianičią Lietuvą, 31 tautinis šokis, 223 kūriniai kanklių orkestrui, 21 kūrinys orkestruotas ar sukompoanuotas simfoniniam orkestrui.

A. Mikulskio kūryba plaukė į platųjį pasaulį per Čiurlionio ansamblį — dainininkus, kankles bei kitus tautinius instrumentus. Ta muzika gaivino ir stiprino lietuvius ir kitataučius - *tarsi tyras šaltiniovanduo, gaivinąs dulkėtame kelyje pavargusį keleivį* (J. Balys). Ir skambėjo *Čiurlionio* ansamblis koncertų salėse, radijo bangomis, švytėjo televizijos ekranuose. Prancūzų karo vado marechal Jean de Lattre de Tassigny, žmonos leidžiami atsiminimai, dar 1978 m. randa vietos su pagarba prisiminti Alf. Mikulskį ir Čiurlionio ansamblio repertuaras: *Lietuvių muzikos širdis glūdi jų liaudies dainose.* Ar ne senųjų dainų viešpatiją ir atvėrė Alf. Mikulskis savo kūryba?

(Mūsų Žingsniai)

Dr, Domas Krivickas VLIK-O seime Los Angelyje 1982 metais.

Dr. Domas Krivickas at VLIK convention in Los Angeles, 1982.

LAIMUTIS B. ŠVALKUS

Poetas Laimutis B. Švalkus

Laimutis Balys Švalkus (g. 1919) yra sūnus Zarasų krašto, Rytų Lietuvoj, kuri išaugino ne vieną jautrios širdies poetą. Nuo 1948 m. jis gyvena Anglijoje. Lietuvoje buvo pasirengęs mokytojo profesijai ir dėstė fiziką ir kosmografiją; Anglijoj dirbo inžinerijos srityje, bet dėl nesveikatos anksčiau turėjo išeiti į pensiją. Gyvena Northamptone, po kelių operacijų ir širdies priepuolių ir dabar sunkiai kovodamas už fizinę egzistenciją.

Sukūrės šeimą su Birute Regina Bartkute, išaugino ir išmokslino du sūnus — Algirdą ir Kęstutį.

Rašyti pradėjo Lietuvoje — eilėraščius ir beletristiką spausdino "Ūkininko Patarėjuje", "Zarasų Krašte", "Ateity" ir kt. Išaugęs nepriklausomos Lietuvos paskutiniųjų metų poezijos poveikyje, pasisavino jos stilių ir visuose savo eilėraščiuose, pilnuose nostalgijos ir liūdesio, išliko nepakitęs, turinyje liesdamas daugiausia tėvynės meilės, ilgesio ir žmogaus išeivio bei tremtinio temas.

Gyvendamas Anglijoje, spausdino savo raštus "Europos Lietuvyje", "Šaltinyje" ir "Pradalgės" almanache, dėlto Amerikoje ir kituose kraštuose nebuvo žinomas.

Pirmą savo eilių rinkinį "Žydintys pavasariai" spaudai buvo parengęs dar Lietuvoje, bet rankraštis karo metu žuvo. Anglijoje išleido tris poezijos rinikinius: "Širdies nuolaužos" (1966 m., Saleziečių leidinys Italijoje), "Dienų sūkuriuos" (1968 m., Šaltinio leid.) ir "Gyvastis" (Šaltinio leid., 1968). Yra parengęs spaudai naują rinkinį, kurį tikisi išleisti kitais metais.

Be eilėraščių suaugusieme, yra rašęs ir spausdinęs poezijos vaikams ir satyrų, jas pasirašydamas slapyvardžiais. Didaktinė komedija "Sumalti pinigai" Lietuvoje vaidinta mėgėjų scenoje, o Anglijoje parašyta ir išleista kovojančios Lietuvos 3-jų veiksmų drama "Didžioji auka" vaidinta Anglijoje, Kanadoje ir Australijoje.

Pažymėtinas autoriaus kuklumas — "Širdies nuolaužų"rinkinį jis leidžia palydėti "Šaltinio" red. kun. S. Matulio žodžiu, kuriame tarp kitko sakoma: "Šiuo rinkiniu pats L. Švalkus nepretenduoja į poetus. Jis nori rikiuotis tik į mėgėjų gretas. Jo paties žodžiais tariant, rašo paprastai paprastiesiems".

Pretenduoja ar ne, L. Švalkus turi poetinę dovaną, savo eilėraščiais yra artimas ir priimtinas neišlepinto skonio poezijos mėgėjams, nes jo, anot kun. S. Matulio, "posmuose sumirga įvairiaspalvės gyvenimo nuolaužos, kurios išblokštiems tautiečiams (...) yra bendros. Tai tremtinio buities mažytė atšvaita." Ta atšvaita pasigrožėti ir autorium daugiau susidomėti siūlome ir LD žurnalo skaitytojams. ●

Laiškas tėviškėn

Atvyksiu aš pas jus be vizos, neprašytas,
Svajonėse arba gūdžios nakties sapnuos.
Ir grįš mums vėl džiugus vaikystės švен-
/ čių rytas
Gilion pusnin įbridusiuos tėvų namuos.

Kartu vėl eisime bažnyčion ant rarotų,
Kartu vėl būsime visos tautos maldoj.
Man akys vėl apraibs nuo balto sniego
/ plotų,
Nuo to sidabro medžiuos rytmečio aušroj.

Klausysiuos su jumis skambios giesmės
/ vargonų
Ir kaip ant kelio rauda rogių pavaža.
Klegėsime būry margų skarų, sijonų,
Su džiaugsmo pilna vaiko širdimi maža.

Sueisime į pirkią, lyg į puošnią salę,
Bus gyvas tėvas dar ir motina sena;
Gimtų namų langai bus vėl gėlėm apšalę,
O mūsų veidus puoš vaikystės šypsena.

Ir jausime, kad Kristus žemės džiaugsmui
/ gimė,
Kad nyksta nuoskaudos ir širdgėla baisi,
Kad nyksta neviltis ir kūne skausmo žy-
/ mės,
Kad vėl su Kristumi nauju žmogum esi.

Tikrai, tik laukite, atvyksiu neprašytas
Svajonėse arba gūdžios nakties sapnuos,
Ir grįš mums vėl džiugus šventų Kalėdų
/ rytas
Seniai sunaikintuos mūs tėviškės namuos.

Draugui

Tu kartu su manim keliavai
Gimtos žemės laukų išsiilgęs.
Brendo metai abiems kaip javai,
Ilgesys gėlė širdį kaip dilgės.

Ir šiandien lyg sapne jau stebi, —
Žarsto amžius sidabrą į plaukus;
Kažkur dingo viltis įstabi,
Sugržimo dienos nesulaukus.

Nemanei, kad mirs laukiant tėvai,
Kad dings soduose obelys, kriaušės,
Kad nuo kirvių grius liepos, klevai,
Židinys bus išgriautas, ataušęs...

Netikėjai, kad metų našta
Mus kaip smilgas palenks čia prie žemės,
Kad krepšys ir lazda numesta
Liks ženklais mūs gyvenimo dramos.

Bet nekeik savo metų, tegu
Jie sau ramūs į praeitį plaukia;
Atminimuos dar širdžiai smagu
Jausti tėviškės šilimą jaukią.

1982 m. sausis

Vienatvėje

Vienuma atėjus man pravirkdys širdį
Ir, tartum našlaičio, nieks jos nepaguos.
Tik laki svajonė lūkesčiu nugirdys
Ir nupieš miražą neramiuos sapnuos.

Neišreikši žodžiais, ką iširdis pasako,
Nes jos tikro jausmo niekas nesupras.
Tik skaudžioj vienatvėj ant jaunystės tako
Su savim nešiosi ilgesio marias.

Kai į kurčią žemę grįžta juodos naktys,
Ir nualpsta žvaigždės sielvarte žmogaus,
Ateinu jaunystės pasakų pasekti,
Gal prisiminimuos siela atsigaus.

Buitis

Kai tėviškėj žiedas nukrinta
Nakčia nuo saldūnės obels,
Ant tako vaikystėj praminto
Ir mano svajonės sukrinta.

Ir verkia širdis iškankinta,
Kad nieks tų dienų neprikels,
Kurios praeitin mano krinta
Žiedais nuo saldūnės obels.

Pasveikinimas

Ne aš brendu žiemos keliu taip šviesiu,
Sutemus vakarui, kai žvaigždės žemėn
/ puola,
Aš tik į tėviškę sunkias rankas ištiesiu
Ir sveikinu visus gyva širdim iš tolo.

Ne mano veidą vyšnių šakos liečia,
Ne man po kojų baltą šerkšną barsto,
Aš tik girdžiu, kaip broliai vis užeiti kvie-
/ čia
Šį šventą vakarą be apmaudo ir keršto.

Ne dovanas slepiu, o liūdną širdį,
Ne džiugesį, o ilgesį kaip nuodą,
Ir tik dangaus prašau visus džiaugsmu
/ nugirdyt
Ir duot kaip atpildą visiems kančioj pa-
/ guodą.

1974 m. lapkričio 28.

Laimėtojai LD metiniam piknike

$400. — Mr. E. Pikelis, Chicago, Ill.

Dail. Č. Janušo pav. — Teklė Ivanauskienė, Los Angeles, Ca.

Kiti laimėtojai knygomis ir plokštelėmis buvo: E. Prakapas, Toronto, Canada, Pr. Visvydas, Los Angeles, Ca., V. Stočkus, Los Angeles, Ca., Bronė Balčiūnienė, Bolivar, Ohio, Br. Nakvošienė, Long Beach, Ca., F. Karaliūnas, Los Angeles, Ca., Jadvyga Gruodis, Chicago, Ill., K. Kilikauskas, L. A, Ca., V. B. Raulinaitienė, Santa Monica, Ca., D. Vailokaitis, L. A., Ca., Br. Čižikaitė, Chicago, Ill., Emilis Sinkys, Santa Monica, Ca., D. McClure, Chicago, Ill., Bronė Venckus, Los Angeles, Ca., A. J. Kuprėnas, Rancho Palos Verdes, Calif.

SĄRAŠAS

prisiuntusių LD metinės loterijos bilietėlius ir auką $9 arba $10.

CALIFORNIA

W. Adomkus, D. Frank Andrews III, M.D., (dukart), J. Ambrose, E. ir E. Arbai, M. Augus, S. Aušrota, P. Aras, J. Avižienis.

H. Bajalis, V. Bakūnas, D. Balčiūnas, E. Balceris, V. Baltušienė, L. Baltrėnas, J. Baltrėnas, M. Barauskas, M. Banionis, M. Biknaitis, M. Bonatas, R. V. Brizgys, MD, S. Brazauskas, Algis Brazinskas, Rita Bureika, V. Burokas, Vilija Butkys, Elena Butkienė.

A. Casper, V. Čekanauskas, T. V. Černius.

S. Damulis, J. Dalbokas, Kazys Dargis, Kr. Dargis, V. Datis, A. Daukantas, K. Deltuva, P. Domkus, P. Dovydaitis, A. Devenis-Grigaitis, A. V. Doble, J. Dzenkaitis, R. A. Duffey ($2).

D. Empakeris, V. ir S. Fledzinskas, F. ir A. Galdikas, B. Fox, B. Gajauskas, A. Galdikas, Gartner, P. Gasparonis, R. A. Giedraitis, V. Gilys, M. Gliaudys, I. R. Goddard, S. Grish, K. Gricius, A. I. Gulbinskas, W. Gorski, I. V. Gurcinas, O. Gustienė, Mary Hamrock.

P. Indreika, Teklė Ivanauskas, A. Jakubėnas, A. Janulis, A. Janus-Hovos, MD, dr. J. Jurgilas, J. S. Juwasha, A. V. Jonynas, V. Juodvalkis.

F. Karaliūnas, dr. Š. Karuža, B. A. Karsokas, K. Kilikauskas, Lina Kisielius, A A. Klascius, dr. A. Kontvis, S. ir J. Kvečas, K. Kuchinskienė, Msgr. J. Kučingis, G. Kudirkienė, J. Kutra, A. J. Kuprėnas.

A. Laurinaitis, K. Leveckas, M. Lembertas, Litvinas.

E. Mamat, F. Masaitis, A. Markevičius, A.J. Mažeika, E. Mazys, O. Metricks, J. Medziukas, J. Mikalonis, A. Milaknis, Ann Miller, A. ir O. Mironas, H. Misiūnas, B. Morkis, S. Nakvosas, K. Naudžius, Nurmsen Paint Co.

L. Oksas, Rev. A. Olšauskas, Rev. Theo Palis, Vl. Pažiūra, S. Petravičius, J. Petrauskas, P. J. Petraitis, A. Pinkus, G. Plukienė, A. Prascičiūnas, P. Pranis, K. Prišmantas.

G. W.Radvenis, R. V. Radvina, V. B. Raulinaitis, L. Reivydas, Br. Rozynski.

E. Sabalis, V. Sakalauskas, J. Salys, T. S. Samys, Ryma Šarūnas, Eliz. Samas, Al A. Samolis, J. Šaulys, E. Šepikienė, kun. V. Šiliauskas, A. Šimkus, A. Šimonėlis, Jane Sisas, E. ir J. Sinkys, F. X. Skirmantas, dr. J. Skirgaudas, V. Šaras, dr. V. B. Sky, V. Stadalninkas, V. Stancelis, C. Stankavage, M. Strupes, K. Statkus, Emily Stirbys, M. Sumantas, J. P. Sweeny, MD.

D. Templer, A. Trečiokienė, A. Tumas.

Vailokaitis, V. Varnas, Emil Veimeris, V. Velža, J. Venckūnas, A. Vidugiris, V. Vidugiris, Eug. Vilkas, Pr. Visvydas.

B. H. York, Yuch.

B. Žemaitaitis, B. J. Žemaitis, J. Žemaitis, P. Zounes, O. Žukas, Stella Žukauskas.

CONNECTICUT

Rev. V. M. Cukuras, G. Kazlauskas, J. Karmuza, Rev. R. Krasauskas, J. Lukas, dr. J. S. Kriaučiūnas, C. Miller, Rev. Z. A. Smilga, P. Spakauskas, Rev. J. Tautkus, M. Petrauskienė.

FLORIDA

Msgr. J. Balkunas, V. Beleckas, J. Daugėla, M. Juodis, B. Mackiala, A. Rugys, V. Tomkus, V. Urbonas, J. P. Vaičaitis.

ILLINOIS

K. Aizinas, J. Ališauskas, Rev. V. Aleksonis, A. T. Antanaitis, A. Balčytis, K. A. Bartašius, A. Brazis, M. Rev. V. Brizgys, B. Čižikas, P. Duda, J. P. Gruodis, L. Jakubauskas, Jesuit Fathers, K. A. Jucas, MD SC, K. Juknelis, B. A. Kasakaitis, MD, dr. J. Kizys, M. Krauchunienė, dr. L. Kriaučeliūnas, A. Kvecas, A. Laucis, MD, C. A. Laucius, Laisvoji Lietuva, Lituanus, J. ir B. Lungys, K. Majauskas, T. Meckauskas, M. Mėlienė, K. Milkovaitis, J. Paukštys, S. Petokas, V. Petrauskas, E. Pikelis, A. B. Piliponis.

K. Povilaitis, J. Prunskis, P. Račiūnas, E. Rukštelytė, dr. J. Šalna, A. Šešplaukis, L. Simaitis, L. J. Simutis, V. Sinkus, W. Smilga, A. Stephens, D. Surantas, MD, J. Talandis, V. Tauras, MD, Rev. A. Trakis, F. Urbelis, J. Vaineikis, A. Valavičius, M. Vilutis.

MASS.

A. Andriušis, G. Bajoras, F. Maurice, O. Merkys, A. J. Naudžiūnas, Rev. J. Steponaitis, S. Sužiedėlis, G. Penney, J. Varnas.

MICHIGAN

J. Mikaila, E. Milkauskas, A. Nakas, Danutė S. Balys, Rev. A. Babonas, J. Bironas, D. Jankus, J. Krisčiūnas, P. Pagojus, V. Puras, K. Razauskas, J. Šepetys, Rev. E. Statkus, H. G. Stevens (Nefas), V. Tamošiūnas, O. Vaitas, MD.

MARYLAND

Dr. J. Balys, A. S. Dranginis, J. Laučka, Lith. Nat. Library, A. Petrutis, A. Radžius, Mrs. Nadas Rastenis, V. Rutelionis, P. Staniškis, V. Vaškys, J. Vitėnas, A. J. Zolenas.

NEW JERSEY

K. Graudienė, J. J. Stukas, R. Slepetys, K. Trečiokas, J. Vaičkus.

NEW YORK

J. Adomaitis, K. Bačauskas, J. Bagdonas, E. W. Baranauskas, J. Boley, F. G. Botyrius, J. B. Dičpinigaitis, V. K. Gerulaitis, J. L. Giedraitis, Miss G. Gobis, J. Jankus, P. Jurgėla, J. Kazickas, H. V. Kulber, Lietuvos kons. A. Simutis, G. Meiliūnienė, K. Miškinis, J. J. Norton, lubinskas, F. Petrauskas, Rev. A. Račkauskas, A. Sabalis, M. R. Shalins, Janina Simutis, T. Tallat-Kelpša, Asta Vitėnas, E. Žiaužys.

OHIO

Bronė Balčiūnas, Vl. Bacevičius, J. Kregždė, M. Lenkauskas, MD, A. Mikulskis, V. Rociūnas, V. Stankus, DDS, J. Stempužis.

PENNSYLVANIA

C. S. Cheleden, A. Čepulis, P. P. Dargis, L. Dovydėnas, A. Gailiušis, B. Krokys, Wm. J. Markalionis, Anna Mozdzer, A. Noruisis, Rev. C. P. Sirvaitis, Viola A. Yakstis.

ĮVAIRIOS VALSTYBĖS

J. Uždavinys, K. Aukštkalnis, L. Antanėlis, S. A. Bačkis, W. Bielskis, P. Gylys, Irėna Galiūnas, Armon Grantham, P. A. Johnson, V. Grabauskas, S. Jankauskas, R. A. Laskauskas, M. Merkevičius, Rev. S. Morkūnas, Rev. A. Valiuška, Rev. dr. T. Žiūraitis, OP.

CANADA

P. Alšėnas, J. T. Anderson, J. Bacevičius, A. Bajoras, A. Braškys, P. Česnulis, V. Dargis, Franciscan Fathers, L. Girinis-Norvaiša, V. J. Juška, E. Lengnikas, A. Mingėla, Anita Pakalniškis, St. Prakapas, A. A. Patamsis, E. V. Sakas, V. Skilandžiūnas, P. H. Vaitkūnas, J. B. Žėkas, dr. J. Žmuidzinas.

Visiems, parėmusiems "Lietuvių Dienų" žurnalą, nuoširdžiai dėkoju

ST. CASIMIR 500TH JUBILEE COMMEMORATIVE MEDAL

Designed by P. Vaškys and cast by Franklin Mint

44 mm. actual size shown, in silver $45, bronze $10. packing and postage $1 per medal. 25% discount on bronze medals only.

10 or more to one address

LITHUANIAN CATHOLIC RELIGIOUS AID

351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

Tel. (212) 647-2434

Now in California . . .

Fine Old World Formula

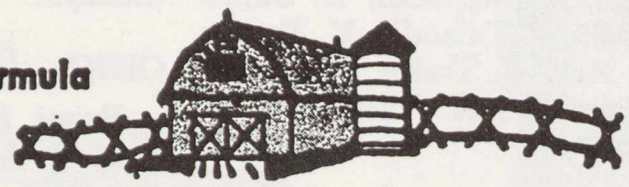

Andrulis FARMERS CHEESE

- High in nutrition, low in fat
- Ideal for most diets
- Choice of plain or salt-free
- Made from Grade A milk

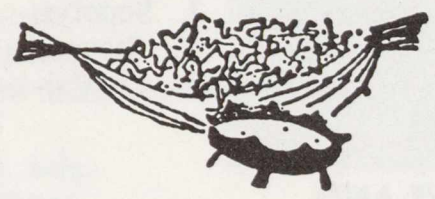

The unique flavor of Andrulis Farmers Cheese will delight the whole family. Eat it plain, or as a side dish with meals. A wholesome addition to any diet . . . a budget-priced gourmet treat.

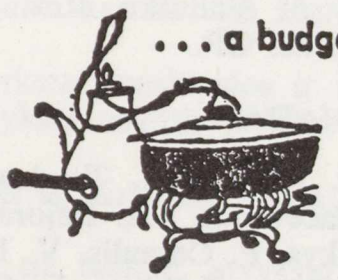

For exciting old-world farmers cheese recipes, write Michigan Farm Cheese Dairy Inc.

Michigan Farm Cheese Dairy, Inc.

FOUNTAIN, MICHIGAN 49410

Linksmų Šv. Kalėdų ir Sėkmingų 1983 Naujųjų Metų

KUN. VYTAUTAS PALUBINSKAS

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS KLEBONAS

32 Dominick St. **New York, N.Y. 10013**

Ir liūdesio valandą teguodžia Jus Kalėdų Gimimo viltis!

SHALINS FUNERAL HOME, INC.

84-02 Jamaica Avenue
At Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y. 11421

296-2244 **— Air Conditioned Chapels —** **296-2245**

Gražiausių švenčių ir sėkmingų Naujųjų Metų!

ŠVENTOS TREJYBĖS KAT. BAŽNYČIOS

PREL. JONAS SCHARNUS

207 Adams, Newark, N. J. 07105

Telefonas (201) 344-6847

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linki

J. K. VALIŪNO ŠEIMA

NEW ROCHELLE, NEW YORK, 10804

SCHUYLER SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION of Kearny, N. J.

24 Davis Avenue, Kearny, N. J. 07032

TYPES OF ACCOUNTS

Passbook Savings
Money Market Deposit Account — 91 Day Certificate
6 Months Certificate — 1 Year Certificate — 1½ Years Certificate
2 Years Certificate — 2½ Years Certificate
3 Years Certificate — 4 Years Certificate

CALL (201) 991-7260 FOR MORTGAGE RATES

— OFFICERS —

Dr. Jack J. Stukas, President; Edmund Bennett, Chairman of Board; John Nakrosis (Sr.), Senior Vice-Pres.; Henry Maddi, C.E.O.; George Katilus, Treas.; John A. Condon, Sec'y; Sigitas Stupinkevičius, Asst. V.P., Alfreda Stanish, Asst. Sec'y; Eleanor Gelentis, Mortgage Officer; Paula Wall, Student Loan Officer.

DIRECTORS

Jack J. Stukas, John A. Condon, George Katilius, Jr., Joseph M. Belza, Dr. S. A. Mickewich, John J. Salvest, John Nakrosis, Edmund Bennett

COUNSEL

John J. Salvest

OFFICE HOURS:
Mon. thru Thurs. — 9:00 A.M. to 3:00 p.m.
Friday — 9:00 A.M. to 6:00 P.M.
Saturday — 9:00 A.M. to 1:00 P.M.
Drive-in Mon.-Fri. 9-6, Sat. 9-1 Walk-up Mon.-Thurs. 3-6

Area Code (201) 991-7260
Tik viena šioje apylinkėje lietuvių taupymo bendrovė

TAUTOS FONDAS sveikina visus Tautos Fondo aukotojus ir prašo— pagal savo išgales aukoti **Tautos Fondui**

savo ir VLIK-o uždaviniams vykdyti: leisti 7 k. ELTA biuletenius, remti radio transliacijas į okupuotą Lietuvą, politinius kalinius finansuoti ir sudaryti nejudomą kapitalą Lietuvai—L. Laisvės Iždе.

Nepamirškite savo testamentuose ir T.F-ą įrašant dėl

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
Non-profit, Tax Exempt Corporation
345 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

VITAS GERULAITIS

Apdraudų ir namų pardavimo įstaiga
ir KELIONIŲ BIURAS
94 - 10 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421
Telefonas:(212) 847-5522

Kristaus Taikos ir Ramybės mano parapiečiams
ir visiems geros valios lietuviams

Apreiškimo Parapijos klebonas

KUN. JONAS PAKALNIŠKIS

Kun. Antanas Račkauskas

259 N. Fifth Street, Brooklyn, NY 11211 Telef. 387-2111

Linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų

GENOVAITĖ IR KAZYS TREČIOKAS

Apdraudos ir Kelionių Biuras

376 Mercer Avenue

Tel.627-4006 **Union, New Jersey 07083**

Antano Maceinos deimantinė sukaktis

Prel.dr. Petras Celiešius

(Tęsinys iš praeito numerio)

b. *Religijos filosofija,* I dalis (1976)

Religijos filosofinis apmąstymas mūsų kalba yra iš viso pirmasis veikalas. Ir vien tik dėl to autorius yra sveikintinas: Religija reiškia atoveiksminį santykį, kuris "visados nurodo į juo reiškiamą dvipolį veiksmą (24 p.) Viename poliuje yra Dievas, o antrame — žmogus. Religija nėra nei tik dieviškasis, nei tik žmogiškasis, bet Dievažmogiškasis dalykas. Tai Dievo ir žmogaus susitikimas tam tikroje erdvėje" — sako A. Maceina (24 p.). Kadangi Dievo ir žmogaus santykis yra įvairių mąstytojų suvokiama pagal jų Dievo sampratą, todėl religijos filosofui svarbu kritiško mąstymo būdu iš daugelio rasti vieną tikrąją religiją. Religijos filosofija, anot autoriaus "gali atskleisti mums nelauktų akiračių, bet ji gali įvilioti mus į neišbrendamus klystkelius" (11 p.). Tik tada "religija yra tikra, kai jos Dievas yra tikras" (83 p.), arba jo samprata yra tikra. Todėl autorius peržvelgia pirmiau įvairių mąstytojų nevienodą Dievo sampratą, ją kritiškai vertina ir tik po to sklaido tikrosios religijos esmę. Taip jis svarsto scholastikų, vertės filosofų, fenomenologų, prasmės ir paslapties filosofų Dievo sampratą. Dėl ribotumo to svarstymo eigos čia nepateiksiu. Tačiau įdomu priminti, kad ir scholastikų Dievo samprata anot Maceinos nėra pakankama. Scholastikai suvokia Dievą kaip aukščiausią visatos judintoją, esantį už pasaulio, arba metafizinį Dievą. O toks nuo pasaulio atsiribojęs Dievas negali turėti asmeninio santykio su pasauliu. A. Maceinos žodžiais tariant: "Dievas pasaulio atžvilgiu yra be santykio" (47 p.). Nuosekliai mąstydamas A. Maceina daro teisėtą išvadą: "Kol metafizinis Dievas lieka esmiškai nesusietas su žmogumi, tol jis lieka anapus žmogiškojo buvimo ir tuo pačiu anapus religijos" (48 p.). A. Maceina suvokia Dievą kaip visatos kūrėją, kaip visų būtybių grindėją ir nešėją. Jis teigia, kad Dievas kaip Būtis "santykiauja su būtybe kaip grindėjas su grindžiamuoju, kaip nešėjas su nešamuoju, kaip kūrėjas su kuriamuoju" (33 p.). Tikrosios religijos sampratoje A. Maceina labai pabrėžia žmogaus ir Dievo asmeninio santykio vaidmenį. "Neasmeninis Dievas yra aukščiausioji akla jėga, naikinanti laisvę visame mūsų būvyje" (154 p.). Kadangi pagrindinė asmens savybė yra laisvė, todėl A. Maceina ir pabrėžia asmeniniame apsprendime laisvės būtinumą: "Dievas gali būti religijos Dievas tik tada, kai jis žmogaus niekur ir niekam neverčia — nei tiesioginiu būdu kaip regima jėga, nei netiesioginiu — kaip neregima įtaka" (155 p.). Anot A. Maceinos: "Tik laisvas žmogus gali nusikalsti bei atgailoti, prašyti bei dėkoti ir tik laisvas Dievas gali išgirsti maldą, priimti auką, teikti malonės, atleisti kaltę" (154 p.).

Antroji tikrosios religijos savybė yra abišalė asmenų meilė. Dievo suartėjimas su žmogumi yra kildinamas ne iš troškimo dominuoti, bet iš meilės. Dievas, suartėdamas su žmogumi, gelbsti ir jam tarnauja. "Meilė tramdo galybę, jos nė kiek nenaikindama, tik keisdama jos pavidalą: užuot buvęs galingas savo atstumu, Dievas-Meilė darosi galingas savo artumu, vadinasi, savo atsidavimu žmogui, einančiu pagal krikščioniškąją sampratą, ligi kojų plovimo ir net ligi gyvybės aukos" (193 p.).

Laisvės ir meilės pagrindu imant, aišku, kad gamtinė religija nėra tikroji, nes argi gali būti asmeninis santykis tarp žmogaus asmens ir daiktinės dievybės? Aišku, kad ne.

Panašiai yra ir su deistine Dievo samprata, kur Dievas yra ne kas kita kaip visatos dėsningumas. Koks gali būti asmeninis sntykis tarp žmogaus asmens ir gamtos prievartinių dėsnių? Neasmeninį Dievą vadiname likimu, o ne Dievu. Dėlto A. Maceina ir sako: "Religija be laisvės yra ne religija (. . . .) neasmeninis Dievas yra likimas, tai yra aukščiausioji akla jėga, neikinanti laisvę visame mūsų būvyje" (154 p.). Ir asmeninio Dievo iškreipta samprata negali būti tikrosios religijos pagrindu. Todėl nei budizmo, nei romėnų, nei dažnoje rytų religijoje tarp Dievo ir žmogaus asmens nėra tikrojo santykio. Net ir Senojo Testamento arba Izraelio religija nėra tikroji, nes ten trūksta meile pagrįsto santykio. Ir Senojo Testamento Dievas yra tikras suverenas, baudėjas, o žmogus — tik vargšas tarnas-vergas. Tik krikščioniškoje religijoje Dievas nusižemina iki žmogaus, padarydamas tarnavimą abipusiu santykiu". "Jei tad aš, Viešpats ir Mokytojas, mazgoju jums kojas, tai ir jūs turite vieni kitiems kojas mazgoti" (tarnauti — *PC*) (Jn 13, 14). Tik krikščionybėje Dievas, anot A. Maceinos, "nebegresia žmogui savo jėga ir todėl jo nebeslegia;" "meilė tramdo galybę, jos nė kiek nenaikindama, tik keisdama jos pavidalą" (193 p.).

c. *Filosofijos kilmė ir prasmė*

Pagaliau prieiname prie paties pagrindinio A. Maceinos veikalo *Filosofijos kilmė ir prasmė.*

Jeigu kituose savo veikaluose A. Maceina yra susitelkęs prie vieno kurio konkretaus gyvenimo klausimo ir jį su gilia filosofine įžvalga yra sklaidęs, tai paskutiniame savo fundamentaliniame kūrinyje ėmėsi spręsti, kas yra filosofija iš esmės? Tai jau yra ne konkretaus gyvenimo situacija, bet grynai teoretinis klausimas iš esmės.

Dėl aukščiau minėtų priežasčių negaliu imtis pilno šio veikalo atskleidimo, o turiu ribotis tik pačiais svarbiausiais jos bruožais, tai yra — iškelti keletą pagrindinių jo minčių.

DR. KUN. P. CELIEŠIUS

Prel. P. Celiešius, šio rašinio apie A. Maceiną autorius, taip pat žymus mūsų filosofinių ir teologinių klausimų gvildentojas. Šiais metais suėjo 50 jo kunigystės metų.

Gimęs 1906 m. Jiezno vlsč., studijavo kunigų seminarijoje ir kunigu buvo įšventintas 1933. Teologiją giliau studijavo V.D. universitete Kaune; vėliau buvo kapelionu, klebonu, dekanu. Bonnos unte Vokietijoje 1950 m. studijas baigė daktaro laipsniu "Summa cum laude."

Atvykęs į JAV įvairiose parapijose dirbo pastoracinį darbą. Nuo 1964 m. ketverius metus buvo Los Angeles Šv. Kazimiero parap. vikaru. 1970-75 buvo Vak. Vokietijos lietuvių sielovados vedėju ir vys. A. Deksnio sekretorium.

Yra išleidęs tikybos vadovėlių ir teologinio turinio raštų. Redagavo " Lux Christi" ir "Krivūlę." Rašinių ir studijų spausdino įv. mūsų žurnaluose; nuolatinis "Lietuvių Dienų" bendradarbis.

Dabar sveikatos sumetimais gyvena Lucerne Valley, Calif., bet dažnai atvyksta į L.A., dalyvauja pamaldose ir parengimuose.

Malonus, tolerantiškas, kultūringas ir visų mylimas kunigas.

Rev. Dr. P. Celiešius, the author of this article on A. Maceina, is also noted for his philosophical and theological writings. This year marks his 50th anniversary as a clergyman.

Rev. Celiešius was born in Lithuania in 1906 and ordained in 1933. He continued his theological studies at the University of Vytautas the Great in Kaunas and climaxed his scholarship with a PhD "summa cum laude" at the University of Bonn, West Germany in 1950. From 1964 to 1968 he was a vicar of St. Casimir's Lithuanian Parish in Los Angeles, California. During the period from 1970 to 1975 he left for West Germany to serve as secretary to Bishop A. Deksnys and to fulfill other administrative tasks.

Rev. Celiešius has maintained his collaboration with "Lithuanian Days" and even though he currently resides in Lucerne Valley, California, he is a frequent visitor in the Los Angeles area.

Filosofija, kaip žinome, yra būties klausimo svarstymas. Tai yra pats plačiausias žvilgsnis (buvimo žvilgsnis) visa, kas tik kokiu nors būdu yra, paliekant šalia specialius žvilgsnius specialioms disciplinoms, kaip gamtos mokslams, matematikai ir menui.

Ši A. Maceinos knyga turi tris pagrindinius skyrius: filosofijos kilmė, filosofijos esmė ir filosofijos prasmė, su atitinkamais kiekvieno skyriaus poskyriais.

Pirmasis skyrius yra lengvai pasekamas. Reikia akademinio išprūsimo suprasti antrojo skyriaus mintis. Tačiau trečiam skyriui suvokti jau reikalinga būti susipažinusiam su metafizika bei jos terminija. Tiesą sakant, A. Maceina yra tiek sulietuvinęs metafizinius terminus bei sąvokas, kad rodos nei būte nebūta tarptautinių filosofinių sąvokų.

Pradėjęs skaityti pirmąjį skyrių, skaitytojas nustemba padrąsinimu, kad mes kiekvienas normalus žmogus esame filosofai, t. y. nuolatos filosofuojame: "Nėra buvę istorinio tarpsnio be filosofijos" (39 p.). Filosofuoja vyrai, moterys, vaikai ir net primityvūs žmonės. Filosofija visada glūdi patarlėse, posakiuose, įsitikinimuose, šviesuomenės kalboje, poltinėse pažiūrose, o ypač istorijos pradžioje — mituose (plg. 39 p.). "Be abejo, — pastebi A. Maceina, — pradinė filosofija galėjo būti labai paprastutė, kaip ir pradinis menas ar pradinė religija yra buvę paprastučiai. Tačiau kaip pirmoji dainelė prie snaudžiančio kūdikio buvo *menas*, kaip pirmasis atodūsis buvo *religija*, taip ir pirmasis gyvenimo bei mirties klausimas buvo *filosofija*" (39 p.). Filosofija yra žmogui neišvengiama. Žmogus filosofuoja net ir nežinodamas. O sąmoningasis fifilosofavimas pradeda reikštis, keliant pagrindinius buities klausimus, kaip antai: nuostabos, pasaulio kilmės, abejonės, kančios, blogio ir panašius kitus. Pagrindiniai žmogaus gyvenimo klausimai ir yra tie šaltiniai, iš kurių išteka mąstymas arba filosofavimas. A. Maceina regi ypač tris filosofavimo šaltinius arba ištakas, būtent: nuostabą, abejonę, kančią. Jau klasikinės filosofijos atstovas Aristotelis teigė, kad "filosofija kyla iš stebėjimosi tuo, kaip daiktas būna ir veikia" (62 p.). Antrąją filosofijos ištaką — abejonę — pabrėžia žymus prancūzų filosofas Dekartas, sakydamas: "Jei abejoju, tai ir esu". Trečią ir pačią svarbiausiąją filosofijos ištaką A. Maceina regi kančioje. Šiuo klausimu jis parašė atskirą studiją *Jobo drama*. Šalia nuostabos ir abejonės Jobo atvejis, sako A. Maceina: "yra pats vaizdingiausias paminklas, kad kančia yra autentinis filosofavimo šaltinis" (95 p.).

Antroje knygos dalyje — filosofijos esmės sklaidoje A. Maceina plačiai dėsto apie filosofijos ir mokslo santykį. Ne vienas iš skaitytojų nustemba jo metodiškai pagrįstu ir įrodytu teiginiu, kad filosofija nėra mokslas, nes mokslas kyla iš daiktinio pasaulio tyrimo, o filosofija "iš sielos gelmių" (150 p.), arba iš mąstančiojo sąmonės, tai yra — iš asmeninio žvilgsnio į būtybes. Kaip mokslas yra pagrįstas būtybių (daiktų) tyrimo rezultatais, taip filosofija yra grindžiama asmenine problemos interpretacija. Dėlto mokslas yra visados objektyvus, o filosofija visados subjektyvi — asmeninė. Mokslinės tiesos nepriklauso nuo mokslininko pažiūrų. Jos yra priverčiamojo jas pripažinti pobūdžio, o filosofinė tiesa yra asmeninio pobūdžio. Ji saisto tik jos autorių — mąstytoją.

Tačiau šis mąstymo įvairavimas arba asmeniškumas nereiškia mąstančiojo savivaliavimo, bet tam tikrą požiūrį arba interpretaciją. Kiekvieną būtybę arba vyksmą galima stebėti įvairais požiūriais. Nuo požiūrio pasirinkimo priklauso ir interpretuojamoji tiesa. Interpretas "žvelgia į būtybės atvirybę, vaizdingai tariant, tam tikru kampu" (207 p.). Arba, kitaip tariant, "Filosofinėje tiesoje byloja būtybė žmogaus jai teikiamu apmatu" (206 p.). Interpreto būtybių apmatas turi remtis pasirinktu būtybėje glūdinčiu savumu, arba būtybės tam tikra būsena. Tad interpreto požiūris yra visada atremtas į būtybėje esantį pagrindą.

Filosofija betgi neišsisemia vien būtybių interpretacija. Ji siekia daugiau, būtent — atskleisi *būtį*. Čia A. Maceina atskleidžia naują filosofijos momentą, būtent — būtybių *kūriniškumą*. Jis sako: "Filosofija savo esme atskleidžia mums būtybę kaip kūrinį" (194 p.). Todėl "kelias į būtį kaip pagrindą eina per būtybę kaip kūrinį (198 p.).

A. Maceina, pereidamas į trečiąją savo filosofijos veikalo dalį, nurodo jos prasmę. Ši dalis yra pati svarbiausia ir kartu pati sunkiausia suvokti.

Išeidamas iš Martin Heideggerio būties sampratos, A. Maceina pabrėžia aną patekus į akligatvį dėl to, kad jis sutapatinęs būtį su jos pagrindu. Jeigu nebūtų pagrindo, tai kaip galėtų būti būtybė? Tai būtų tik niekis (224 p.). Kūrinio atžvilgiu apie būtį galima mąstyti kaip apie veikiantį kūrėją. Todėl visados "kūrinys yra kūrėjo veikmės regimybė" (261 p.). Regėdami kūrinius, tuo pačiu regime kūrėjo veikmę. Nors būtis kaip kūrėjas yra savo veikme kūrinyje, tačiau ji savo buvimu yra visados 'anapus' kūrinio. Todėl filosofiškai mąstant apie būtį kaip kūrėją, galima taip išsireikšti: kūrėjas savo veikme yra kūrinyje immanentinis, o savo buvimu kūrinio atžvilgiu — transcendentinis. Būtybė buvimą visada gauna iš būties, o būtis būna pati. Tai reiškia, kad ji buvimo iš niekur nėra gavusi, "o jį turi kaip sava" (251 p.). Būtis todėl yra absoliuti. Kaip galutinę filosofinę ištarą A. Maceina pateikia tokią: "BŪTIS KAIP BŪTYBĖS PAGRINDAS YRA LAISVAI KURIĄS ABSOLIUTAS" (254 p.).

Tuo grynoji filosofija ir turėjo užsisklęsti. Tačiau A. Maceina kaip krikščionis filosofas norėjo būties klausimą sutapatinti su aukščiausia Būtybe — Dievu.

Pagal A. Maceinos interpretaciją, negalima būties skirti nuo Dievo, nes kitaip būtų du nepagrįstieji, turintys savą buvimą, būtų du absoliutai. O tai yra nesąmonė, kad šalia vieno absoliuto būtų dar antrasis. Išeitų, kad jie turi pusę absoliutybės. "Būtų išmonė, — sako A. Maceina, — būti ir Dievą priskirti ir laikyti *dviem* tikrovėmis, nusakomomis vis tomis pačiomis ištaromis. Nes *dvi* transcendencijos, *du* absoliutai, *du* kūrėjai, *dvi* laisvės yra tokia aiški nesąmonė, jog ontologinei jos negalimybei suprasti pakanka tik prisiminti, kad žodis 'du' reiškia *aprėžtybę* ir tuo pačiu negali būti taikomas *neaprėžtybei*, kuria yra ir transcendencija, ir absoliutas, ir kūrėjas, ir laisvė, ir visos kitos būčiai bei Dievui taikomos savybės" (259). Todėl A. Maceina ir pabrėžia, kad "Logiškai pateisinama ir todėl ontologiškai galima yra tik būties ir Dievo tapatybė" (259 p.).

Filosofijos knygos priede autorius labai įdomiai svarsto lietuvių kalbos tinkamumą filosofuoti. Jis įrodo, kad mūsų kalba, būdama gyva ir lanksti, yra nemažiau tinkama filosofiniam mąstymui išreikšti, kaip ir kitos kultūrinių Europos tautų kalbos.

PATAISYMAS

Šio straipsnio pradžioje, atspausdintoje LD spalio mėn. nr. 10 įsivėlė keletas klaidų, kurias skaitytojus prašome pataisyti. 10 puslapyje, trečioje skiltyje 10 ir 11 eilutės nuo apačios reikia nukelti aukščiau per 7 eilutes ir įdėti po eilutės "sukūrė ne iš pirminės..."

16 ir 17 eilutėse nuo apačios vietoje Platono turi būti Plotino.

Už klaidas autorių ir skaitytojus atsiprašome.

Atsiųsta paminėti

"Dalia" — romanas, Vacys Kavaliūnas, kietais viršeliais. Išleista "Vilties" spaustuvėje, Cleveland, 1983 m. 236 psl. Kaina $7.00. Aplankas dail. V. Stančikaites-Abraitienės.

"Dangaus ir žemės šaknys" — romanas, Antano Musteikio. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas 1983 m. 339 psl. Viršelis ir aplankos dail. Vidos Stankienės, minkštais viršeliais. Kaina $10.00.

"Kitokios Lietuvos ilgesys" — Bronys Raila; rinkinys jo prakalbų per Laisvės radiją. Aplanko dailininkas Vladas Žilius. "Vilties" spaustuvė, 1983 m. 399 psl. Kaina $5.00.

"Lianų liepsna" — sudarė ir išvertė Povilas Gaučys, naujosios brazilų poezijos antologija. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. 287 psl., kaina nepažymėta. Minkštais viršeliais.

"Vėjas iš rytų" — Avos Saudargienės kelionių įspūdžiai, iliustruota nuotraukomis, išleido Nidos spaustuvė. 81 psl., minkštais viršeliais. Kaina $5.50.

"Vieno vakaro melancholija" — Rūta Kleva Vidžiūnienė. Novelės, išleido Liet. Knygos Klubas, 1983 m. 220 psl. Kaina $7.00. Minkštais viršeliais.

Galima užsisakyti per:

"Lietuvių Dienų" knygyną
4364 Sunset Blvd.,
Los Angeles, CA 90029
Telef. (213) 664-2919.

Paulius Jurkus

Karaliaus sapno dovana

(Tęsinys iš praeito numerio)

KĖLĖSI aušra ir voveraitę pasodino ant šakos, paukščiui sukėlė norą švilpauti Ir pyptelėjo ties Vilnele, ties Nerimi. Vienas, antras, trečias. Garsiau, plačiau.

Atsidarė langinės. Šunės iškišo galvas iš būdų ir drįso išeiti į gatvę, pauostyti, gal kur kvepia kaulais.

Vienuolyno durininkui iškrito rožančius ant akmeninių grindų. Šniokšdamas jį pagriebė ir nuklapsėjo į koplyčią, į bažnyčią ir ten uždegė žvakes naujos dienos maldai.

Tada prasiskleidė karališkos padangtės raudonas šilkas. Pasirodė valdovas, toks rimtas, iškilus. Ir suklupo tarnai, lankstėsi, ėmė garsiai kalbėti rytmetines maldas, antifonus, o padangtės viduryje ant žemės gulėjo kalavijas.

Minkštais kilimais skubėdama, jau rinkosi garbinga svita. Atskubėjo ir tie, kurie visa surašo į knygas. Šį rytą — toks istorinis įvykis — jie įrašys karaliaus sapną.

Karalius atsisėdo ties padangste į puošnų krėslą ir tarė:

— Nieko nesapnavau. Ir kodėl mane išrinkote karaliumi, kad mano siela tokia liūdna, kaip ganyklų kadugys. Į ją net sapnas bijo užklysti.

Bet valdovui niekada nestinga patarėjų, kurie visada suranda geriausius paguodos žodžius:

— Kilnus karaliau, tai suprantama, Nauja vieta, Po kelionės. Ir dar tos liepos taip kvepėjo. Dabar dieną atiduosit miestui, pailsėti, o kita naktis jum dovanos sapną.

— Ar tikrai čia Gediminas miegojo? — paklausė susirūpinęs valdovas.

Visi tuoj skubėjo tvirtai ir pakiliai pasakyti:

— Tai tikra istorinė vieta, visų lankoma!

Nieko kito nebeliko, kaip pradėti naują dieną šitame senąme mieste. O diena net trumpa pasidarė, kai Vilnius naujam karaliui atidarė savo praeitį.

Karalius judėjo su didikų palyda ir buvo blausus. Ir dabar jis jautė, kad jis ateivis, o čia aplinkui šventos mišių taurės pilnos praeities ir vardų. Ir kiek bažnyčių! Kiek ten mauzoliejų ir altorių! Kokios kolonos, skliautai, vargonai, vitražai, marmuras, auksas, sidabras!

Toje bažnyčioje, kur skliautai virpėjo, jis tarė pasilenkusiam vienuoliai:

— Melskitės, kad sapnuočiau. Tada jus gausiai apdovanuosiu.

Vienuolis čia pat suklupo, pabučiavo grindinio plytą ir šaukėsi angelų sargų, didžių šventųjų, kad karaliui suteiktų gražiausią sapną.

Jis turi būti garsus valdovas!

Tada kokios dovanos bus jų vienuolynui!

★

Svita sugrįžo į karališką padangtę. Čia raštininkai užskleidė knygas, į kurias surašė visą karaliaus dieną, kokias aplankė bažnyčias, kokius dovonojo žodžius. Čia prasidėjo ruoša pasitikti vakarą.

Ir mieste visi skubėjo. Su saulės laida skubėjo parsivežti ožką, odžiai skubino užbaigti pakinktus, kad tuoj galėtų nunešti į didikų arklides, Už juos byrės nauji auksinukai ir guldinai.

Ir bažnyčių varpai skubėjo kuo daugiau kartų paliesti briaunas, kuo toliausiai nuskambėti, kad niekas neužmirštų maldos. Ir žmonės skubėjo į bažnyčias, giedojo su chorais, su vargonais gaudė, skambėjo varpeliais. Tokie smilkalai, tokios maldos!

Pamažu temo. Užsidarė varteliai, durys, langai, užsidengė karališkoji padangtė, o aplinkui ėmė vaikščioti minkštais kilimais sargybos su nuogais kalavijais.

Padangtės viduje kalavijas vėl paguldytas ant žemės, o prie jo išsitiesė valdovas, lyg riteris piligrimas.

Žmonės jau žinojo, kad vėl bus toks malonus liepų kvapas ir mėnesiena. Iš anksto paliko pravirus langus, duris. Sode po obelaite pastatė staliukus ir prinešė kėdžių. Į žolynus įkišo vyno butelį, ant šakos pakabino maišelį su sūriu.

Tokią naktį juk neiškęsi — sodely sėdėsi su draugais, su namiškiais. Tyliai pasikalbėsi, kai naktis taip kvepia ir mėnulis nesigaili šviesos. Naktis tikrai puiki draugystei, vynui, sūriui.

Kai sėdi po obelaite, niekas nekalba apie rytojaus darbus. Leidžia per stalą vyno butelį ir džiaugiasi, kad rūpesčiai pasitraukė kažkur anapus žydinčių liepų.

Bet nakties valandos pasibaigė, Laikrodžio rodyklės parodė rytą, o didžioji svita, tarėjai ir patarėjai parodė susirūpinusius veidus. Jie skubėjo prie valdovo padangstės.

—Kas bus tada, jei . . .

—Argi nemokame karaliaus užimti ir palimksminti!

—Mum čia gera ir mes sapnuojame, o karalius — ne! —Kantrybės, ir iš jo išspausime sapną.

—Bet kaip?

—Kantrybės!

Ir šį rytą karališkos palydos maršalas iškėlė žvilgančią sidabrinę buožę, čerkštelėjo ir pranešė garsiu balsu:

—Karalius nieko nesapnavo.

Didikai tarėsi, ką daryti, kaip linksminti karalių, bet štai jis pats pasirodė padangtės angoje, apsivilkęs pilku keleivio drabužiu, lyg būtų koks piligirmas pakeliui į Šventą Žemę.

Jis tarė susirinkusiems: —Žinau, kodėl nesapnuoju. Čia reikia pajusti žemę, jos skausmą, išskaityti bažnyčių žalvarines lentas, o ne džiaugtis diržų sagom. Jūs eikite, kur gražiausi rūmai, o aš kaip piligrimas lankysiu Vilniaus bažnyčias. Žinau, čia taip neseniai gyveno karalaitis Kazimieras, doras ir šventas. Jis čia sapnavo, nes jis buvo to vertas. Aš nesapnuoju, nes aš nesu vertas. Užeisiu pas jį, į jo vienumą, pasikalbėsiu su juo. Užeisiu ir pas kitus, kurie pamėgo ašutines ir pažįsta antifonų saldumą.

Tie puošnūs raudoni apsiaustai tuoj šoko prie karaliaus:

—Ir mes drauge. Mes visada su karaliumi!

—Ir mes lankysime bažnyčias, kalbėsme maldas!

—Nereikia to, pasakė valdovas, palenkęs galvą. —Mane palydės du vienuoliai ir jų rožančius. Jų atodūsiai.

Svita taip ir nusilenkė ir nusilenkusi traukėsi atbula tolyn, už katedros. Ten išsitiesė, pūstelėjo orą ir paglostė vešlius ūsus. Ir ką dabar daryti? Jie vistiek turi žinoti, ką veiks karalius? Bet jų galvos ne iš tokių pinklių išsinarpliojo! Ir dabar sugavo mintį, tuoj prišoko prie tų dviejų vienuolių ir pažadėjo dideles donacijas ir fundacijas, tik jie tegu visa surašo, atmintin surenka visus valdovo žodžius. Jie už visą brangesni!

Dabar didikai nuplėvesavo į svetingus rūmus, kur diena visiem bus nenuobodi ir trumpa. Karalius gi su anais dviem vienuoliais užsidegė žvakes ir nulingavo gatvėm, kalbėdami maldas. Nuėjo į senas bažnyčias, į senas dienas. Ir kiek ten surado garsių antkapių su riteriais, vėliavom, karo būgnais! Gyveno jie, prieš kitus didžiavosi savo turtu, pasikaišę kepures puošniom plunksnom, žygiavo į karo žygius, kur vėl pelnė garbę ir naujas karaliaus dovanotas plunksnas. Paskui grįžo į Vilnių ir čia savo vardus paliko žalvarinėse lentose, kurios prikaltos prie jų pastatytų bažnyčių.

Ir tiek daug čia praeities! Tiek daug didybės. Ir ko atėjo jis be vardo ir be garso? Tik jo atodūsiai garsūs.

Žinojo visas miestas, kad valdovas lyg koks elgeta lanko jų šventas bažnyčias. Vilnius toks gražus, liepos žydi, o jų valdovas — liūdnas, degioja žvakes prie altorių ir šventųjų statulų. Ir jis pats dega kaip žvakė.

Vilnius juk visada draugiškas, Nustūmė nebaigtus vyno stiklus, nubraukė sūrio trupinius ir čia pat, prie tų stalų, kur sėdėjo, ėmė žegnotis, ėmė giedoti psalmes, litanijas, valandas. Kiekviename sodelyje tik giesmės, giesmės, maldos. Rodos, visas miestas virto viena giedančia bažnyčia.

Ir taip atėjo naktis. Ir dabar visi pasiliko prie stalų ir meldėsi. Karalius turi sapnuoti, juk tai miesto garbė. Tai būtenybė!

Ant stalų uždegtos žvakelės vargsta ir merkiasi, ir žiovulys tai vieną, tai kitą nutildo. Silpnėja ir giesmės, ir maldų atodūsiai tylyn ir tylyn. Vienas pasiremia ranka ant stalo ir užmiega. Kitas padeda galvą ant draugo peties. Malonu snūstelti.

Maldų juk pripiltas visas miestas. Ir liepų kvepėjimo. Tokioje tyloje galima ir pailsėti.

(Pabaiga)

††

"LIETUVIŲ DIENOSE" GAUNAMOS KNYGOS

☐ **DAŽYTAS VUALIS.** Pasaulio garsaus rašytojo W. Somerset Maugham romanas, pagal kurį susuktas filmas "Septintoji nuodėmė." Lietuvių kalbon vertė Stp. Zobarskas. Kaina $3.00.

☐ **MEŠKIUKAS RUDNOSIUKAS.** parašė Vytė Nemunėlis; iliustravo spalvotais piešiniais V. Stančikaitė. Tai gražiausia ir labiausiai skaitoma knygutė vaikams. Kaina $4.00.

☐ **ŽAIŽARAS.** Pasaka mažiems, teisybė dideliems. Parašė Daumantas Čibas. Iliustravo A. Korsakaitė-Sutkuvienė. Kaina $2.00.

Spalio 18 d. Visų Sielų mauzolėjije buvo patalpintas karstas su a.a. komp. muziku Alfonsu Mikulskiu. Nuotraukoje kunigai G. Kijauskas, S.J., T. žiuraitis skaito maldas, šone sol. V. Verikaitis ir kairėje našlė Ona Mikulskienė su artimais.

Nuotrauka V. Bacevičiaus

On October 18, the coffin of composer Alfonsas Mikulskis was laid to rest at All Souls Mausoleum. Next to Rev. G. Kijauskas, S.J., and Rev. T. žiuraitis is soloist V. Verikaitis. On the left, Ona Mikulskis, the composer's widow with friends and relatives.

←

CLEVELANDO

ILIUSTRUOTA

KRONIKA

Clevelande, švenčiant Lietuvių Namų 10-tį. Garbės stalą sudarė buvusieji Lietuvių Namų direktoriai: iš k. Z. Dučmanis, S. Mačys su ponia, J. Malskis su ponia, E. Steponavičius ir kiti.

—Foto V. Bacevičiaus

The table of honor at a banquet celebrating the tenth anniversary of Cleveland's Lithuanian Center. From the left, former directors Z. Dučmanis, S. Mačys (Mrs. Mačys), J. Malskis (Mrs. Malskis), E. Steponavičius, and others.

←

Clevelando Lietuvių Namų šių metų metines premijas po $500 gavo mokytojas J. Žilionis ir žurnalistas T. Brazaitis. Nuotraukoje Liet. Namų direktoriai R. Kudukis ir inž. R. Bublys su laureatais T. Brazaičiu ir J. Žilioniu. —Foto V. Bacevičius

This year's annual $500 prizes awarded by the Lithuanian Center of Cleveland went to teacher J. Žilionis and journalist T. Brazaitis. From the left, R. Kudukis and R. Bublys, directors of the Center and laureates T. Brazaitis and J. Žilionis.

←

LIETUVIAI FLORIDOJE

L.B. Palm Beach (C) apylinkės v-ba, tęsdama jau 8-rius metus nusistovėjusią tradiciją, š.m. spalių 30 d. Palm Beach Shores vasarvietėje suruošė šaunią gegužinę-pikniką. Visi susirinkysieji galėjo pasidžiaugti vėsinančia ir gavinančia Atlanto artuma ir jo raminančiu bangų ošimu.

Tad ir nenuostabu, kad gražus būrys tautiečių, iš plačios apylinkės, mielai atsilankė į šią gegužinę, nes iš jos gautas pelnas yra skiriamas Lituanistikos katedrai steigti bei lietuviškai spaudai paremti, t.y. lietuvybės išlaikymui laisvame pasaulyje.

Išsirikiavę eilutėje žengia prie skanių patiekalų: iš deš. Budrevičienė, St. Giedrikis, A. Stepanauskienė, E. Manomaitis, Trečiokienė, Damijonaitienė, ir pp. Jauniškiai.

Linksmų švenčių linki

☆ **Mūsų nariams**

☆ **ir visiems lietuviams!**

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ VALDYBA

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).
Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395
Cicero: (312) 656-6330
Willowbrook: (312) 789-0777

FSLIC

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senor Viee-President/ Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvį kailininką

NORMANA BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

Gražiausių Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų!

CHRYSLER
Plymouth

BALZEKAS MOTOR SALES

4030 South Archer Avenue
Chicago, Ill.

Since 1933
CHICAGO'S OLDEST
CHRYSLER-PLYMOUTH DEALER

PHONE: 847-1515

NAUJOS KNYGOS

''Vėjas iš rytų''

Rašytoja Ava Saudargienė pradėjo savo kūrybinį kelią vaidinimais vaikams. Ji sekmingai įžengė vaikų teatro scenon tremties metais Vakarų Vokietijoje ir vėliau, Australijoje. Kelios jos knygutės — vaidinimai vaikams — laukia pakartotinų laidų.

Bekeliaudama ji nejučiomis aptinka turistinių įspūdžių literatūros žanrą, kuris autorei turistei atskleidžia daug gerų galimybių skelbti kelionių įspūdžius, gautus susitinkant su margu kaip genys pasauliu. Iš to pomėgio ir patyrimo turime dar vieną Avos Saudargienės turistinių įspūdžių knygą ''Vėjas iš Rytų.'' Šią dailią ir gausokai iliustruotą knygą išleido atkaklioji ir nenuilstančioji londoniškė ''Nida.''

Margą, trankų, smulkių rūpesčių sklidiną turistinio laikotarpio gyvenimą Ava Saudargienė transformavo į dvasinių įspūdžių ir siekių žygį. Šituo būdu ji sudramatino turistinio žanro dienorašti, pavertė kelionę gilesnių išgyvenimų arena. Fiziškoji kelionė — tas laikotarpis, kuris pilnas motorų gaudesio, svetimų kalbų skambėjimo, nuolatinio santykio su įvairiais tvarkraščiais — staiga tapo labai prasminga dvasinio gyvenimo dalimi. Tai intelektualinio pažinimo laikotarpis: etnografiniai rūpesčiai, istorinių mįslių atminimas, istorijos ryšio su nūdiena iššifravimas — viskas tai sudaro esminį Avos Saudargienės kelionių peisažą. Geografinis peisažas tėra tik išvestinė iš patyrimo, iš įspūdžių, iš dvasinio peisažo.

Ava Saudargienė keliavo Jugoslavijoje, Austrijoje ir Lenkijoje. Ji keliavo traukiniais, tad matė buitį iš arti, pro traukinio vagono langą. Ilgėlesni jos sustojimai, bendravimas su gausiais giminėmis lenkuose, išvykos į šonus nuo pagrindinio maršruto, įgalino pastabią keleivę detaliau matyti aplinką ir giliau ją pajusti. Jos erudicija ir beleristiško atpasakojimo talentas atkūrė pilnus matytos buities paveikslus, sutiktų žmonių portretus ir nupiešti tas ypatingas gyvenimo sąlygas, kurias sudaro griežti diktatūriniai fanatiški režimai.

Taikliai duotas knygai pavadinimas, ''Vėjas iš rytų,'' nusako tuos plotus, tas vegetuojančias teritorijas, kurio žvarbiai perpučiamos alegorinio ryto vėjo.

Kaip oazė Sacharoje toje plačioje nužmoginimo teritorijoje iškyla Austrija. Tai buvo puki autorės knygos konstravimo priemonė tą laisvės oazę, Austriją, priešpastatyti ją supančių ''socialistinių kraštų vargui, skurdui ir dvasinei slėgčiai.

Knygos ašis - kronologija kelionės, Išviršiniai tai eilinė turistinė knyga. Tačiau po tos kelionės išviršiniu nesudėtingumu atrastinas sudėtingesnis ir tragiškas pamušalas. Galima rasti keturis pagrindinius motyvus: detalizuotai turistinį, istorinį, aitriai politinį ir nostalgiškai patriotinį. Šiomis priemonėmis ginkluota autorė analizuoja vaizdą, portretą, sceną. Daug puslapių, kur yra išplėsti vaizdai, pasikalbėjimai, atrodo kaip puikūs beletristinio kūrinio gabalai. Tai, pav. autorės priverstinė kelionė sovietiniu greituoju traukiniu, svečiavimasis Austrijoje, susitikimas suanksčiau nematytais giminaičiais. Susitikimas su lietuvių senovės objektais Lenkijoje sudaro itin įdomius, jautrius puslapius . . .

Keliaudama atgal, namų link, į Australiją, autorė tik palengva išsivaduoja iš psichinės slėgties, prie kuriuos ji priprato, būdama tik ribotą laiką diktatūrinės tamsos žemėje. Ji vaikšto jau Azijos miestų gatvėmis, Singapure ir pajunta asmens laisvės klimatą. Tai Vakarų vėjai, alegoriškai palygina autorė (psl. 141) — ir kokia gi ironija! Singapure turistės niekas nesekioja šnipinėjimo dingstimi, nereikėjo maldauti malonės milicijos landynėje, kaip tai buvo ant kiekvieno žingsnio Varšuvoje .. .

''Ar verta važiuoti už geležinės uždangos, į žmonių kančiomis išgristą komunistinį rojų? klausia autorė (psl. 151). Ji atsako, baigdama savo nepaprastą minties įtampos kelionę:

''Mes jiems (lietuviams. J.G.) reikalingi. Jei jie pas mus atvažiuoti negali, ar nevažiuoti mums pas juos, jei sąlygos leidžia?''

''Vėjas iš Rytų''
Ava Saudargienė
Nidos Knygų Klubo leidinys Nr. 105
154 psl.
1983

Jurgis Gliauda

Periodinių leidinių paminėjimas

Skautybės spinduliai

Lietuva, brangi mano tėvyne,
davei man sielą, davei man žodį,
davei man dainą, davei man meilę.
Visi laukiame Tavo Aušros.

''Spinduliai'' 65-tos Jubiliejinės stovyklos laikraštis. Aurora, Ont., Canada. Vyr. redaktorė—s. Birutė Kidolienė, talka v.s. Broniaus Žalio. Techn. pagelba: v.s. Regina Petrulienė ir v. sk, sl. Lina Kidolytė. Fotogr. s. fil. Jonas Tamulaitis, vinjetės—dail. P. Jurkus. Tiraž.—1500.

Pradinė citata yra iš ''Spindulių'' nr. 7; tai v.s. Danutės Eidukienės žodžiai. Ji rašo: Visa Seserija laukiame Tavo Aušros; bet juk Tėvynę mylim visi ne tik laukiam, o ir mokomės, kuriam, rašom ir darbuojamės dėl jos aušros bei prisikėlimo.

Yra ''Spinduliuose,'' kurių tarp rugpj. 2-12, 1983, Skautų Jubiliejinėje stovykloje išėjo septyni gražūs numeriai, ir daugiau v.s. fil. Danutės Eidukienės minčių ir linkėjimų: ''Tikiu, kad Aušros Jubiliejinė stovykla sustiprino mūsų tautiškumą, tarpusavio meilę ir viltį.

Linkiu išgyventas džiaugsmo akimirkas neišbarstyti, bet saugoti ir tikėti šviesia ateitimi.''

Jau vien iš šių, o ir iš daugelio kitų autorių pasisakymų bei sveikinimų suprantame, kokią didelę reikšmę turi skautiškam jaunimui ir visai mūsų išeivijai šioji Kanadoj įvykusi stovykla.

Reikia pasidžiaugti, kad ''Spinduliai,'' nors nedidelis, vos keturių lapų žurnalo formos laikraštukas, dailiai sutvarkytas ir, kas svarbiausia, gera lietuvių kalba.

Be įvairių jubiliejinių sveikinimų talpinama ir rimtom temom straipsnių: apie ''Aušrą'' (J. Dainausko), apie atskirus skautų rajonus: Kanados, Atlanto, Australijos, Ramiojo vandenyno, Vidurio raj.--pastovyklę, kur buvo apie 400 sesių skaučių.

Iš ''mirga-marga'' skyrelio sužinom, kad stovykloj buvo įrengta ''Tevynės pažinimo'' paroda (A. Vaitiekaitis), vaizduojanti lietuvių buitį nuo kelių tūkstančių metų prieš Kristų iki Sovietų okupacijos.

Atskiri skyreliai nebūtinai kiekviename numery, bet ''Linksmumas eina per girias'' užima kiekvieno nr. paskutinį puslapį ar daugiau. Ten piešiniais ir aprašymais užregistruota daug stovyklos linksmų nuotykių, kiek švelnios savikritikos ir kitokių jaunimui įdomių dalykų.

Be J. Tamulaičio įdomių nuotraukų yra ir daug dailių piešinėlių; įdomu kurie pačių skautų ir kurie gal kopijos? Bent inicialais gal reikėjo pažymėti?

Šių prasmingų ir gražių Skautų stovyklos spaudos puslapių apžvalgą užbaigsime Lietuvos Generalinio konsulo V. Čekanausko (Los Angeles, Calif,) žodžiais, spausdinamais ''Spindulių'' nr. 5-tame:

''Skautybė Lietuvoje gavo pradžią su krašto nepriklausomybės atstatymu. Su valstybės augimu ir tvirtėjimu augo ir klestėjo ir Lietuvos skautija. Sunkiausiose kraštui valandose skautiškasis jaunimas, vedamas šūkio—Dievui, Tėvynei ir artimui, ištikimai vykdė savo pasižadėjimą Tėvynei. Už tai jų krauju apšlakstyti ne tik visi Lietuvos laukai, bet ir tolimieji sovietinės imperijos užkampiai, tamsiausi Maskvos kalėjimų rūsiai.

Tad, laisvajame pasaulyje augantis Lietuviškas jaunime, sek savo vyresnių brolių ir sesių pavyzdžiu: mylėk Lietuvą ne tik iš tolo, bet dirbk ir aukokis dėl jos, kad ji, pakėlusi vargą ir kančias, kiltų naujai gyventi; kad visas lietuviškas jaunimas tikroje skautiškos meilės dvasioje ir vėl galėtų draugėje stovyklauti gražiausiame ir meiliausiame pasaulyje krašte—laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje.''

—A.R.

* *

J. ANDRIAUS sydarytą LIETUVOS ŽEMĖLAPĮ, išleista Devenių Kultūrinio Fondo, galima užsisakyti:

— DEVENIŲ KULTŪRINIO FONDAS

P.O.Box 10782
St. Petersburg, Florida 33733

Kaina $6 ir 65c persiuntimas

* *

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga
visus Kalifornijos lietuvius sveikina

AMBER STUDIOS, INC.

505 East 185 Street, EUCLID, OH 44119 • Tel 531-3500

Pas mus rasite didelį pasirinkimą meno išdirbinių (keramikos ir skulptūros) • žinomų menininkų paveikslų • foto darbų meno reikmenų ir gintaro papuošalų • Didelis paveikslų ir foto rėmų pasirinkimas ir jų įrėmavimas bus atliktas pagal jūsų pageidavimus.

Suaugusiems audimo pamokos ketvirtadieniais
su *B. Kasperavičiene.*

Meno pamokos pirmadieniais ir antradieniais
su *Rimu Laniausku.*

Studija atidaryta

pirmadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 6 val. vak.,
antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 12 iki 9 val. vak.
Šeštadieniais nuo 10 iki 6 val. vak. *Uždaryta trečiadieniais.*
RIMAS LANIAUSKAS, prezidentas

LITAS — MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas 766-5827

Duoda nemokamą gyvybės draudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas
Gyvybės drauda ik $10,000 už paskolos sumą

KASOS VALANDOS:

1475 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 10 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10:30 iki 12:30 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki sausio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 4 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 2 iki 6 valandos vakaro.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

Vidaus ir užsienio kelionių agentūra, kuri jau daugelį metų sėkmingai organizuoja visą eilę grupių į Lietuvą ir į kitas pasaulio šalis.

Reikalui esant kreiptis į:

Trans-Atlantic Travel Service, Inc.
393 West Broadway, Box 116
South Boston, Mass. 02127

Telefonas (617) 268-8764

Savininkai: Aldona ir Jonas ADOMONIAI

C. K. BOBELIS, M. D.

Practice Limited to Genito-Urinary Surgery

5025 Central Ave., St. PETERSBURG, Florida 33710

Office Hours by Appointment — Phone 321-4200

SVEIKINAME ŠVENČIŲ PROGA!

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RADIJO VALANDĖLĖ

Transliuojama pirmadieniais nuo 3-4 val. dienos, trečiadieniais nuo 12-1 val. dienos ir penkadieniais nuo 6-7 val. vak. iš
Tautybių Stoties WPON—1460 AM, Pontiac, Michigan
Vedėjas ALGIS ZAPARACKAS
4120 Yorba Linda Dr., Royal Ooak, MI 48072
BENDRADARBIAI:
Ant. Zaparackas, Algis Lapšys, Edv. Skiotys, Violeta Abariūtė

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

KASA

Lietuvių Kredito Unija Lietuviams

86-01 114 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (212)441-6799

Skyriai Chicagoje ir St. Petersburge

Kasos Direktoriai sveikina visus Lietuvių Dienų skaitytojus švenčių proga ir linki daug finansinės sėkmės Naujuose Metuose.

• KASA mielai priima visų lietuvių indėlius ir moka 9% už nuolatines santaupas.

• KASOJE aukštesnį procentą galima gauti už certifikatus, kurie išduodami $500 blokais, pradedant nuo $500, su garantuotu nuošimčiu trims mėnesiams, šešiems mėn., ar ilgesniam laikui.

• KASOJE $20,000 certifikatai neša aukštesnius nuošimčius, negu bet kur kitur.

• KASA turi pelningą pensijų planą — IRA, kur visi dirbantieji turi teisę kasmet įnešti $2,000 ir už juos nemokėti Income Tax. IRA pensijos fonde uždirbti nuošimčiai yra aukštesni. negu kituose bankuose ir už juos taip pat nereikia mokėti mokesčius.

Visas bankines transakcijas KASOJE galite atlikti asmeniškai, arba paštu. KASOS įstaiga veikia šešias dienas savaitėje.

Our Sincerest Wishes for a Happy Holiday Season

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

A LEGAL RESERVE
FRATERNAL BENEFIT SOCIETY
Non-Profit Solely for Benefit of its Members and Beneficieries
Insurance Certificates $500.00 to $5000.00
71-73 So. Washington Street **Wilkes-Barre, PA 18701**

ENGLISH SECTION

LITHUANIAN-AMERICANS IN CINEMA

by MARGIS MATULIONIS

The following, the introduction to a forthcoming book in Lithuanian by Raimundas Marius Lapas, presents an overview of the history of Lithuanian-American cinema (1909-1979).

IT PROBABLY seems perplexing to the reader that an English overview introduces this Lithuanian filmography. Though Lithuanians have expressed an interest in the cinematic form since its earliest days, the vicissitudes of two wars bracketing a brief twenty-year period of independence have succeeded in aborting the development of a national film movement. Therefore, one is faced with acknowledging the pioneering efforts of a few early Lithuanian film-makers and then shifting to recognizing the large number of those that dedicated their careers to films produced in the United States.

The purpose of this book for readers of Lithuanian ancestry is apparent. In an era where national identity and uniqueness based on ancestral roots is becoming popular again (no direct relationship between value and popularity being intended), an awareness of the contributions of fellow countrymen to the preponderant art form of our time does much to reaffirm our feelings of individuality. However, different justifications are warranted for those not of Lithuanian heritage.

The first is primarily historical. An interest in the history of films and their evolution is inevitably linked to a consciousness of national contributions. From the films of Sergei Eisenstein to those of George Lucas stretch 55 years of philosophical and technical experimentation. The fact that the modern film is the product of an evolutionary process involving countless film-makers of different nationalities should make us grateful not only for the efforts of the pioneers in our own country, but also for the work of those in other cultural milieus. Hollywood does not have an exclusive patent on film. An analysis of these various disparate influences facilitates a greater understanding of how film became identified with the Twentieth Century and a continuing appraisal of its variegated national origins reemphaizes its importance as a global expression.

SECONDLY, there is an underlying premise in cultural evaluations: distinct groups are idiosyncratic in value expression. An exposure to the various delineations of beauty, in the female form, for example, is conducive not only to an expanded definition of its ideal, but also, to an acceptance of the validity of difference in esthetic predilections. Once the boundaries of artistic chauvinism are breached, we are ready for an immersion in the greater human experience.

To accomplish this, we must make ourselves available to a perennial process of education and the enthusiastic exposure to all the products of culture, no matter how apparently insignificant their statement or humble their source. Though there should be a discrimination in choosing what we esteem, there should be no initial prejudice before its consideration.

It is in this spirit that we hope the non-Lithuanian reader will approach the material gathered in this book. A distillation of centuries of struggle and perseverance, the Lithuanian experience is unique in its ethos and universal in its gentle humanity. It would indeed be tragic if its riches were, in the words of Thomas Gray,

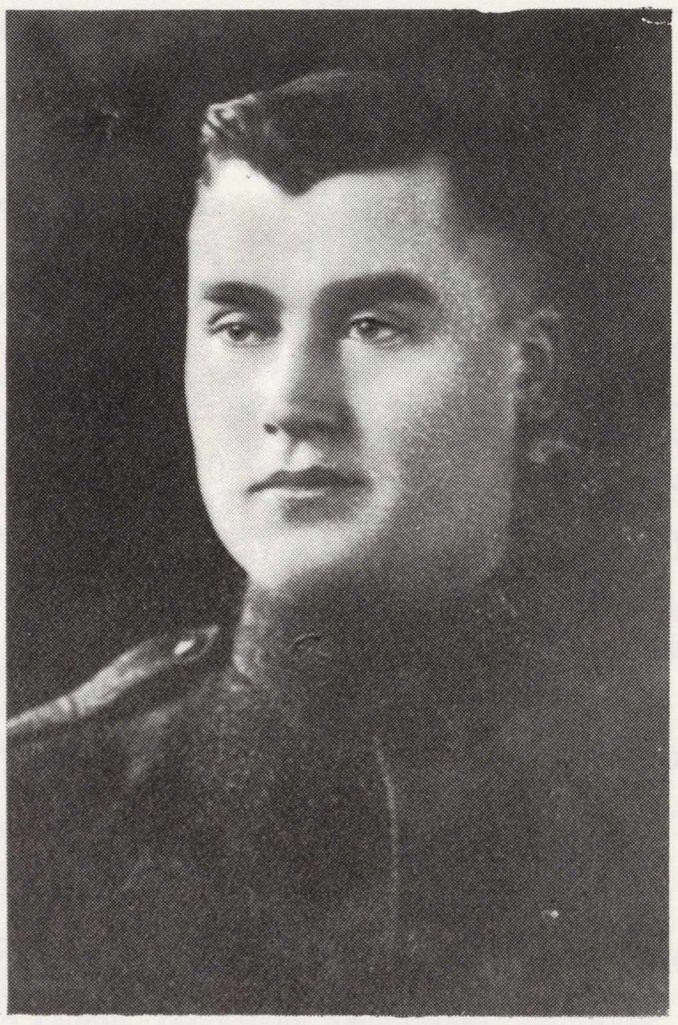

As a soldier in the U.S. Army in 1918, Kazimieras Lukšys perfected his skills as a cinematographer.

Kazimieras Lukšys, Amerikos kariuomenėje (1918 m.) kur jis išmoko filmavimo technikos.

". . . Born to blush unseen, And waste (their) sweetness on the desert air."

The time interval covered by this summary is comprised of three distinct periods: I—before 1918, when Lithuania was a subject state in the Russian Empire and its national expression was severely restricted; II—from 1918 until the Russian occupation, when there was an explosion of national pride during a brief interlude of independence; III—the postwar era, when Lithuania was completely submerged into the U.S.S.R. and its identity could only be effectively maintained by the wave of emigrants who fled to the West and who never gave up the hope of eventually returning to a free land. It should be pointed out that during these three periods, there was a fairly large number of Lithuanian immigrants in the West, particularly in the U.S., who had arrived here in the early years of the century seeking a better economic life. These Lithuanian-Americans never relinquished their ties with the land of their origin and remained keenly interested in the life of its people.

AFTER INITIAL experimentation with film as a novelty at the turn of the century, there was a serious attempt to use the medium for artistic purposes by VLADISLOVAS STAREVIČIUS from Kaunas, Lithuania. He involved himself initially with ethnographic studies in 1909 with three films depicting Lithuanian customs and rituals. Eventually, Starevičius (Starevicz) emigrated to France where a more favorable artistic climate permitted him to gain world-renown as an originator of puppet films. Among his more than 50 films, The Mascot is perhaps best known. Made in 1934, it used wooden puppets whose extremities were largely made of bendable wire and who were dressed in doll's clothes.

Unfortunately, the asphyxiating presence of the Russian Empire prevented further local experimentation, at least until 1905, when written Lithuanian was permitted by the Czar. Subsequent loosening of imperial strictures enabled fresh communications to spring up between Lithuanians in the homeland and their fellow countrymen overseas. And it was from America that Lithuanian film was to receive a much needed transfusion.

ANTANAS RAČIŪNAS, a Lithuanian-American from Brooklyn, became the first "native" film-maker. The subjects of his films were primarily Lithuania and its people for he intended them for his homesick viewers in the U.S. Račiūnas traveled extensively throughout the eastern portion of the United States, showing his films to Lithuanian groups until 1924. An eventual lack of public interest in his films led him to abandon his craft and, after an unsuccessful foray into the restaurant business, he purchased a summer resort on Long Island, N.Y. where he died in 1956. Unfortunately, none of his documentary films have survived.

Račiūnas was also instrumental in creating a Lithuanian Film Corporation in Brooklyn in 1919, and his company even produced some news footage that was used by Fox News in theatres throughout the U.S. There was, at the time, a great interest in this country in any films dealing with Eastern Europe and its activities following the Russian Revolution of 1917. Internal dissension finally spelled the ruin and the dissolution of the Corporation in 1922.

THE NEXT major producer of Lithuanian films, KAZYS LUKŠYS, confined the major part of his filmic efforts to registering the flowering of Lithuanian independence in the 20's and early 30's. These films were extensively shown to appreciative audiences in the U.S. Lukšys also had the distinct honor of being the first Lithuanian cinematographer to utilize the new Vitaphone process while filming in Chicago. Lukšys is credited with the first Lithuanian ''art'' film: **Onytė ir Jonukas,** made in 1931 in Kaunas, Lithuania.

Having crossed the Atlantic some fifteen different times, Lukšys settled in his homeland in 1936. With the Russian occupation of 1940, Lukšys lost all of his real estate, valued at $250,000. Despite his American citizenship, he encountered extreme difficulty in leaving and, because of the war in Europe, Lukšys had to travel to Moscow, Manchuria, and Japan. In Japan, he embarked on the last boat before the onset of the war in the Pacific. After his return to the U.S., Lukšys' unusual physiognomy earned him a character role in **Centennial Summer** with Ginny Crane in 1947. He died in 1963, in Santa Monica, California.

With the departure of Lukšys for Lithuania in 1936, JUOZAS JANUŠKEVIČIUS, a young Lithuanian-American from Hartford, Connecticut, undertook to continue his predecessor's work. Januškevičius had already made a name for himself in 1933 when he filmed Darius' and Girėnas' take-off from New York's Bennett Airfield. These courageous Lithuanian pilots were attempting an Atlantic crossing and hoped to land in Kaunas, Lithuania. The feat was not without its perils, and, while Januškevičius was hurrying to Kaunas to film the triumphant arrival, the two aviators were killed when their plane crashed in Germany. Januškevičius was present only to film their sad state funeral on July 16-17, 1933. As were his Lithuanian precursors, Januškevičius was mainly concerned with bringing back scenes of the homeland to his viewers in America. His films were warmly received.

THE FINAL representatives of this documentary mode in the 1925-1940 period, and perhaps the best-known in the U.S., were the brothers KAZYS and MEČYS MOTŪZAS. Their artistic and colorful films were liked not only by Lithuanian-Americans in the U.S., but were also widely appreciated in South America and Australia. Fortunately, we still have some surviving examples of their

Rūta Lee-Kilmonytė starred in "Seven Brides for Seven Brothers" and numerous other movies and television programs.

Rūta Kilmonytė-Lee vaidinusi filmoje ''Seven Brides for Seven Brothers'' ir daug scenos veikaluose bei TV programose.

documentary talents and can readily share the enthusiasm of their contemporaries. What made the films of the Motūzas brothers particularly endearing was that they chose to film the positive aspects of a Lithuania in the difficult throes of a world-wide depression and the simultaneous demands of a national rebirth. According to the newspaper reports of the day, the viewers left the three-hour presentations with a feeling of pride and optimism in the efforts of their homeland.

From October 29, 1938, until May 29, 1940, the brothers presented their films 180 times in 15 states and two Canadian provinces. They visited 63 Lithuanian communities in the U.S. during this 19 month period. Understandably, the brothers began to feel the effects of such frantic scheduling and expressed a desire to retire. Their avid fans refused to consider their complaints and made them continue in their demanding profession well into the 1960's. With Mečys' death in 1966, his 57 year-old brother worked on, producing an educational film for a Toronto Lithuanian educational group as late as 1975. Their documentary films represent a masterful achievement and live on in the memories of those fortunate enough to have seen them.

The pre-war period of Lithuanian film closed with the work of PRANAS LUBINAS (Frank Lubin), born January 7, 1910, in Los Angeles, California. Pranas was also an extremely talented basketball player and led the Lithuanian team to the European championship in 1937. He was better known in the U.S. as a ''grip''for William Fox Movietones in 1927 and Universal Pictures in 1933. He also worked for 20th Century Fox and, while at Paramount, participated in the filming of such TV series as **Branded** and **The Rifleman.** His duties were also instrumental in **The Beverly Hillbillies** and **Bewitched,** among others. During his younger days, Lubinas maintained his interest in basketball and was a member of both the 1936 gold-winning team in Berlin and the U.S. amateur championship team in 1941.

MENTION SHOULD also be made of JESS KIZIS, who was a cinematographer for Fox Movietone News for 43 years. For more than 10 years, Jess was the only documentary representative in the American Society of Cinematographers and his filming of the atomic bomb test at Yucca Flats, Nevada, earned him an Academy Award. He also was the recipient of an Apollo Achievement Award from NASA for his filming of the Apollo space program. Among his numerous film documentations are the Olympic Games at Lake Placid, N.Y. in 1932, Khrushchev's 1960 U.S. visit, and Martin Luther King's freedom march in Alabama.

Kizis' courage and dedication were exemplified during the filming of a presidential inaugural. He had been suspended from a dirigible hovering over the White House when a sudden gust of wind caused him to lose his balance. While struggling to right himself, Jess inadvertently stuck his hand in the dirigible's propeller and lost several fingers. Nevertheless, he persisted in finishing his assignment, an ordeal lasting another half hour.

World War II caused a massive dislocation in the political and cultural life of Lithuania. With the retreat of the German front and the return of the Russians, substantial numbers of Lithuanians, among them many artists and professionals, fled to the West. By far the largest group established itself in the U.S. where it has remained. All cultural communication with the homeland was severed and those emigres and their children who felt an urge to express their talents in films, turned to the tremendous opportunities offered by the American film industry.

(To Be Continued)

CALVERT HALL ANNOUNCES NEW SCHOLARSHIP

Calvert Hall College High School of Towson, MD, recently announced the establishment of the Lithuanian-American Scholarship Fund. Initiated by Edward M. Budelis, Class of 1944 Calvert Hall alumnus, the award will be made annually to a student of Lithuanian ancestry at the Christian Brothers school. The tuition assistance's first recipient is to be announced for the 1984-85 school-year, the Hall's 140th anniversary. It is believed to be the only such fund for Lithuanians by Lithuanians in America.

Tax deductible donations by organizations and individuals are encouraged and may be sent to the Lithuanian-American Scholarship Fund. Calvert Hall College, 8102 LaSalle Road, Towson, MD 21204.

Are you a subscriber to Lithuanian Days? If not, why not become one now!

"Pravda" and "Tiesa" Distort New England Journalists' Visit

The Lithuanian CP organ *Tiesa* reprinted on July 19 S.Vishnevsky's article from Moscow's *Pravda,* entitled "Colors of the Rainbow — Dialogues With U.S. Journalists." Vishnevsky's story is as obvious as it is familiar. U.S.-Soviet tensions lead to reduced links between American and Soviet journalists. Concerned "Yankees" from New England take matters into their own hands. They disregard Washington's efforts to surround the United States with an "Iron Curtain" and take an initiative to restore the links. The New England Editors' Association organizes a meeting with Soviet editors in London, New Hampshire, and this summer "Yankee" editors visit the USSR. They are obviously "naive" about some Soviet matters and even make statements obviously suggested by "sinister forces." But the Soviet editors and people patiently "educate" the visitors, who quickly become enlightened and begin to recite quotable statements on "peace and friendship." Some of them, for instance, discover that "Russians smile." They also hug Russian babies. The "mission of peace" is a success. Meanwhile, back in the U.S., "reactionaries" and "fanatics" keep "slandering" the noble, peace-loving Soviet state . . .

"Yankee" Journalists Less "Naive" Than Soviet Hosts Had Hoped

So much for Soviet journalism of the "Alice in Andropovland" variety. The published accounts of the "Yankee" journalists themselves, however, indicate that they were not as "naive" as Vishnevsky's article suggests. A case in point is an article by Bernard Caughey, associate editor of *The Patriot Ledger* (Quincy, Mass.), in the July 20 issue of his newspaper. Entitled "In U.S.S.R.: 'Please Tell Me More'," the article tells how its author and Bill Breisky, editor of *The Cape Cod Times,* while on the plane, were trying "to make some sense out of a jumble of notes, quotations, bits of information, misinformation and lies." At that point, Breisky "reached down and knocked twice on the side of the plane, paused, knocked once more, paused and then knocked three more times. Suddenly it all fell into place. It was right out of Arthur Koestler's novel, **Darkness at Noon.** Caughey adds: "We had just spent two weeks in this police state and had heard the knocking of dozens of Soviet citizens . . . Each was a prisoner in his or her own way."

Of special interest are Caughey's impressions about Lithuania. He describes Lithuanians as a "fiercely proud people . . . They are not Russians and resent being called Russians. They speak their own language. To this day, they act and feel as if they belong more to Western Europe . . . Devoutly Roman Catholic . . . they openly resent and defy Soviet atheism."

CP Editor "Educates" Yankee Journalists --- With Lies . . .

While in Vilnius, the "Yankee" journalists were hosted by Albert Laurinčiukas, the editor-in-chief of the CP daily *Tiesa,* whom Caughey describes as "the single most pwerful man in Vilnius." One of his functions apparently is to "charm" and to "educate" foreign visitors. How he did it, is worthy of attention. According to Caughey, Laurinčiukas revealed that he, his sister and his parents once were Roman Catholic, but have all quit, because "Catholics and Catholicism are cuckoo." He also said that "before the Revolution, the bourgeois army made people pray. Soldiers stood with guns over you and made you pray," he insisted.

As Caughey dryly remarks, "Laurinčiukas doesn't let facts stand in the way of his stories." He flatly denied that the Hitler-Stalin Pact, which relegated the Baltic states to the Soviet domain, ever existed. "What you call facts are crazy, cuckoo," he said, again tapping his head. He also flatly denied that Lithuanians were Catholics and said that hardly anyone celebrated Christmas in Lithuania — his newspaper, he said, doesn't even carry a story about Christmas because "nobody believes anymore." A young Lithuanian commented to this: "Laurinčiukas lies."

Young Lithuanians Accuse CP Daily Editor of Lying

"But this logic isn't necessarily working in Lithuania," Caughey observes. He talked to people outside the communist establishment and concluded that "a lot of Lithuanians — even young people — don't believe Laurinčiukas and the Soviet policies." A Catholic woman in her early 20's told Caughey: "Officials make it hard for us. They close our churches and try to keep us from becoming Catholics. They want us to be atheists." She also states: "Laurinčiukas lies." Other young Lithuanians found it difficult to believe that Americans could travel anywhere in the world.

Caughey found the people in Vilnius and Kaunas "much happier and more carefree than the people of Moscow and Leningrad. They look fresher and cleaner; they act more self-assured and they smile and laugh a lot. Stores are cleaner and better stocked and there are no long lines here." (Laurinčiukas would attribute these positive features to the Soviet system; most Lithuanians would more accurately explain that Lithuanians are somewhat better off, **because** they have retained some of their independent spirit and have not yet become **completely sovietized).**

(From ELTA, Sepember, 1983)

———————

It used to be that father dealt out a stern measure of discipline to junior. Then the safety razor took away his razor strop, furnaces took away the wood shed, and blow-driers took away the hairbrush. That's why kid are running wild today. A simple case of dad running out of weapons.

Party Newspaper Falsifies Vatican Radio Report

The Soviet propaganda machine in Lithuania has gone into a counter-offensive on the subject of the "prisoners of conscience" . . . Lithuanian patriots and their defenders in the West are being denounced in lengthy articles. As in Stalin's times, there is an almost complete disregard for facts.

A recent example of this counter-offensive is an article entitled "Why the Sorrows of Sister Michaela" in the June 21 issue of *Valstiečių Laikraštis* (The Peasants Journal, Vilnius), which describes the recent mock-trial of Jonas Sadūnas and denounces the West German Catholics who have expressed their solidarity with Sadūnas and the other persecuted co-religionists. The author of the article, Čyvas, flatly accuses Sister Michaela, the leader of the German Catholic action, of "slander." The charge of "slander" is also levelled at *Radio Vatican,* because Čyvas begins his article with an alleged quotation from the Radio's Lithuanian-language program. Among others, he attributes the following words to Sister Michaela and Radio Vatican:

> *"Your heartache must express itself in hatred, because these people, who are manipulated by the devil, don't know what they are doing when they so blatantly trample human rights underfoot."*

The Lithuanian-language section of Radio Vatican has commented as follows on the Soviet newspaper's allegations:

"Dear correspondent of *Valstiečių Laikraštis,* you know very well that the Vatican Radio reports never contained such words. Such words never existed either in the newsletter of Sister Michaela, a great friend of the Lithuanian people . . . Neither Radio Vatican nor Sister Michaela have ever urged anyone to hate people, because that would run counter to the Gospel of Jesus Christ and to the most profound convictions of every Christian. Radio Vatican has always urged (its listeners) to love people, all people, including even their enemies, because only love can conquer lies, treachery, and sin . . . Your falsification and distortion of the Vatican radio reports, with which you start your report from the trial, are sufficient in themselves to demonstrate the value of your allegations, attempting to denigrate Jonas Sadūnas."

(From ELTA, August, 1983)

———————

BOOKS ON LITHUANIAN HISTORY IN ENGLISH

Land of Crosses—The Stuggle for Religious Freedom in Lithuania, 1939-1978, by Michael Bourdeaux. 325 pgs., soft cover. $8.75 plus $1.50 postage and handling charge. Obtainable at:

LITHUANIAN DAYS PUBLISHERS
4364 Sunset Boulevard
Los Angeles, CA 90029
Tel. 664-2919

A painting by artist Česlovas Janušas, "A Lithuanian Country Church," commissioned by E. Barcus of Omaha, Nebraska.

Dailininno Česlovo Janušo tapybos paveikslas, Lietuvos bažnytkaimis žiema, nutapytas dėl E. Barcuvienės iš Omaha, Nebraska.

PUBLIC DENIED ACCESS TO SVARINSKAS TRIAL

The public was forcibly prevented from attending the ''open'' trial of the Reverend Alfonsas Svarinskas, a prominent priest-activist, on May 3-6, 1983 in Vilnius, Lithuania, according to the most recent issue of the underground *Chronicle of the Catholic Church in Lithuania,* which has just reached the West. Father Svarinskas, one of the founding members of the Catholic Committee for the Defense of Believers' Rights, was arrested earlier this year for anti-State activities.

Only those with special passes were allowed into the courthouse, whereas friends and acquaintances of the defendant were denied access. Even Fr. Svarinskas' sister, Mrs. Janina Pupkienė, was initially blocked from attending the trial. No other supporters, other than Mrs. Pupkienė and her brother, were allowed inside the courthouse, under the pretext of lack of space.

Gathered from all over the country, friends of Svarinskas were chased away or shoved into cars for identification and taken in for questioning by KGB agents. Groups of believers praying outside the courthouse were herded into buses, driven 50 kilometers (31 miles) outside the city limits and abandoned in neighboring forests. One such group stopped a bus going towards Vilnius and returned to continue its vigil outside the courthouse. Repeat offenders were arrested, fined and jailed for 10 days.

During the last days of the trial, trolley-buses were not even stopping at the ''Respublikine biblioteka'' station nearest the courthouse, where militiamen and KGB agents continued to detain all passersby.

At the trial itself Father Svarinskas was charged with writing and sending slanderous documents abroad.

The only ''evidence'' presented at the trial was an incident involving an American tourist. A few samizdat documents were discovered in the luggage of the Rev. Valdemaras Cukuras of Connecticut at USSR customs. Though Fr. Cukuras never disclosed where they came from, a government witness alleged that he saw Svarinskas give Cukuras the documents.

The trial proceedings revealed that almost all the documents of the Catholic Committee never reached the Soviet organs they were addressed to, but automatically ended up in the hands of the KGB.

The Catholic Committee for the Defense of Believers' Rights was founded in 1978 by five Lithuanian Catholic priests to attain rights for believers equal to those of atheists. To date, the Committee has issued over 50 appeals.

Gajauskas Letter from Concentration Camp Reaches West

''Prisoner of Conscience'' Sends Thanks to Peace and Freedom Committee

A letter addressed to the **Peace and Freedom Committee** in Houston, Texas, by Balys Gajauskas, a Lithuanian political prisoner, now serving his 10-year sentence in a special regime concentration camp in Kučino, Perm' area, was received in the West this past September. His ''crime'' was to collect documentary material on the Lithuanian anti-Soviet guerilla war of 1944-1951 and to distribute money from the so-called ''Solzhenitsyn Fund'' to former political prisoners and their families. (Gajauskas was featured as Amnesty International's ''Prisoner of Conscience'' in the London *Times* of September 20, 1983). The text of his letter follows:

''The news that I was awarded a prize by the Peace and Freedom Committee has reached me past the barbed wire of concentration camps. This is a great recognition and I am grateful for it.

''The struggle for freedom develops tough fighters. In the Bolshevik empire, this struggle is much much more difficult and the enemy is more cruel and treacheous than in any country, past or present. Taking the road of struggle has meant for many the sacrifice of their lives. Those who survive are dead for society, because the bolsheviks condemn them to total obscurity. We are as if buried for the rest of the population.

''Concentration camps are the stations on my life's road. There I have met splendid individuals who are devoted to the ideals of freedom. It is a pity that many of them have perished without having experienced the dawn of freedom; meanwhile, the living ones are concealed behind the veil of forgetfulness — they remain unknown to the society at large. Doubtlessly, there have been worthier individuals than I in our nation's struggle for freedom. God has allowed me to survive the difficult conditions of the struggle, the concentration camps, and, in a way, to represent the Lithuanian freedom fighters and those less fortunate, who have not lived to see this day. I am only a small particle of this immense struggle. Therefore, this tribute is a tribute to all the living and all those who have perished.

''The Bolshevik empire brings physical and spiritual oppression to the nations. They use terror to intimidate the nations and believe that they will easily break down their resistance and their striving for liberty. But oppression is alien to human nature and, therefore, the people rise and sacrifice themselves for freedom. This is a grand sacrifice. We, Lithuanians, as one of the nations enslaved by the Bolshevik empire, are also paying for freedom with our youth, future and life. We have contributed and we shall go on contributing to this noble fight for freedom, peace and democracy. We hope that all freedom-loving nations shall defeat the dark bolshevik powers, and that freedom, peace and democracy shall prevail in the world.''

(signed) *BALYS GAJAUSKAS*

Notice to Readers

ALL — contributors and editors — work at L.D. on a volunteer basis while maintaining a full-time job elsewhere (and studies as well for the editors). Outside demands dictate our time availability. If you readers have time to help out, even irregularly, please call 664-2919 on Saturdays. More part-timers would still be better than fewer part-timers.

—Ed. and Staff

Academic Bribery Leads to Arrests and Death

A mysterious death and arrests of several prominent members of the Lithuanian ''New Class'' are reported in the Lithuanian unofficial journal **Aušra** (The Dawn, No. 34, December, 1982). In an article entitled ''Parting the Veil of Free (Education and Medicine)'', R. Žvilgys (pseud.) relates the new scandal to the widespread practice of bribery among Lithuanian university professors.

The bribery racket in this case was uncovered quite accidentally. Several Georgians were detained in the marketplace of Vilnius for speculation. When the militiamen searched their suitcases, they discovered Vilnius' university study books and graduation diplomas. The interrogation revealed that they had never attended the university. The thread of investigation led to the office of professor Bronius Sudavičius, the vice-president for educational affairs at the Vilnius University.

What made the whole matter even spicier was the common knowledge that Sudavičius owed his rise in the ranks not to his intellectual powers, but to his services as a high-ranking KGB official. He had received his degree in medicine, but soon he went to the greener pastures of Marxism-Leninism and taught dialectical materialism and CP history.

It appears that Sudavičius serviced not only visiting Georgians. Each year deans and chairmen of commissions for entry exams at Vilnius University received from his office a list of candidates who had to receive ''good'' or ''excellent'' grades for their oral or written tests. There were rumors in the spring of 1982, that Sudavičius was under house arrest and that his considerable fortune had been confiscated. But the house arrest did not last long — his state security connections assured his ''acquittal.''

Jonas Dobrovolskis was less fortunate. After sending his wife off to Spain with a group of tourists, he jumped out of a window. The reasons for his ''suicide'' are unknown, but some people maintain that he was actually pushed.

The medical profession in Lithuania also had its casualties. Eager to show that physicians, too, are being punished for taking bribes, the authorities entrapped Algis Kriščiūnas, a doctor at the Vilnius oncological institute. He was punished with eight years of prison and camps, his property confiscated. The reason why Kriščiūnas was selected as a scapegoat from a host of similar bribe-takers may have to do with his efforts to emigrate to West Germany, where his in-laws reside.

The milieu in which such corruption thrives is described in another article in the same issue of **Aušra,**''All-Union Corruption and All Peoples Apathy'': ''The entire country leads a double life: one is official, external, hedged with norms, regulated; the other—the real one—proceeds backstage, is masked, hidden, veiled. Nobody believes the official accounts an official data . . . The people respond to the duplicity, fraud, disarray . . . with apathy . . . Material corruption is followed by moral corruption . . .''

THE MEANING OF KŪČIOS

The Christmas Eve table is first spread with hay to recall the crib in which Christ was born. The hay is covered with a clean white tablecloth on which a crucifix is placed, not upright, but flat upon the table. Why the crucifix and not a crib with a Christ-Child?

The Christmas Crib is not a symbol, but a real representation of the Christmas event. The realistic-minded Westerners used a crib in their homes and churches; they would place a crib with the Christ-Child on the altars, and even on the tabernacles in place of the crucifix on Christmas Eve.

After all, Christmas was the first step in the preparation for Good Friday and Easter. Liturgically, these two things are inseparable, because in the Midnight Mass on Christmas Night the same Sacrifice of Good Friday is represented and renewed.

Hay can be considered a rather valuable commodity, because it was drenched with the sweat of man at harvest time. It is used as food to feed the animals who are man's helpers. Once on the table the hay reminds us of the Birth of Christ in the Christmas crib.

Just as the hay is placed on the table and covered with a table cloth on which is placed a crucifix and these are considered symbols of Christmas, so, also, a secondary symbolism is brought out, one which is more closely related to the Last Supper: oblong or rectangular bread-wafers are placed on the table. The wafer, thus is a symbol of the living Bread which became flesh. The Christmas Eve wafer used to be a single wafer which was divided among the whole family. It is always set at the place of the father, who, after he had said the prayer, took it into his hands and turned to the mother and asked her to break the bread-wafer. Then he would say: ''May you live till the next Christmas. God grant you happiness and health all through the coming year, until the next Christmas holidays.''

(Kūčios — Meaning — Symbols — Prayers by Stasys Yla. Abridged translation by Rev. Anthony Jurgelaitis, O.P. Published by: Lithuanian-American Catholic Services, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207)

BOOKS IN ENGLISH

Published by
LITHUANIAN DAYS

The Battle of Grunwald — A historical novel translated by Dr. J. J. Bielskis. 200 pages, soft cover $3.00; hard cover, $4.00 (postage $1.25)

''The Seasons'' by Kristijonas Donelaitis, translated by Nadas Rastenis. 127 pages, illustrated. Hard cover $4.00; soft cover,$3.50 plus $1.25 postage.

The Forest of Anykščiai, by Antanas Baranauskas, translated by Nadas Rastenis. 61 pages, illustrated. Hard cover $4.00; soft cover, $3.00.

''Lithuania—Land of Heroes'' by L. Valiukas. 200 pages, illustrated. $10.00. Get it now—only a few left in print.

LITHUANIAN DAYS
4363 Sunset Boulevard
Los Angeles, CA 90029
Tel. (213) 664-2919

VLIK president Dr. K. Bobelis speaks at the World Anticommunist League's sixteenth Congress held in Luxemburg on September 21, 1983.

VLIK-o pirmininkas dr. Kazys Bobelis kalba XVI Pasaulio Antikomunistinės Lygos suvažiavime Liuksemburge, 1983 m. rugsėjo 21 d.

A LETTER

THAT WAS SMUGGLED OUT OF LITHUANIA

Dear World Lithuanian Youth:

We, the youth of occupied Lithuania, salute all of you assembled in the 5th World Lithuanian Congress in Chicago, young or adult, free or imprisoned, from Lithuania or exiled outside its borders. We all send our greetings to you. Although we are far apart, separated by oceans and barbed wire fences, in spirit we are and we shall be together with you, because we are all linked by powerful ties of blood, we are united by commom ideas, faith, and shared goals of struggle. We may be dispersed across the whole wide world, but we all are children of the same Lithuanian mother. Our fervent love of Lithuania and our concern about the fate of the entire fatherland binds us all together. We all are one nation, one potent force, which will yet astound the world.

We are constantly watching you. We feel your thoughts, we admire your campaigns and deeds. You are our voice in the world. May this voice go on ringing. May your activities be crowned with success. Let your days at camp be filled with enthusiasm and significance. During the study sessions, may your representatives deliberate on where we came from, who we are, and what road we should follow; may they result in important decisions. May God bless you and help you to give meaning to your existence as you strive to shorten Lithuania's road of suffering.

Look at Lithuania as we look at you. Assist us spiritually and physically, so that our united struggle leads us all to a free and independent Lithuania!

Let us close ranks even more, let us intensify our activity, strengthen our national consciousness, improve our Lithuanian language and proclaim Lithuania's name to the whole world. Let us hear the peal of Kudirka's bell: arise, arise, arise!

It is up to us to give meaning to the sacrifices of blood and tears of our parents, grandparents and forefathers for our beloved country.

To a bright future, together with you!

Youth of Occupied Lithuania

BONN URGED TO INTRODUCE BALTIC LANGUAGE BROADCASTS

The issue of the Baltic states haunts East and West alike. Certain contradictions and much unnecessary timidity in the West German policy toward Lithuania, Latvia and Estonia were pointedly discussed by the editor of *Die Welt, Ing Urban,* in the daily's June 10 issue. Excerpts from the article follow:

"The radio broadcasts of the 'German Wave' *(Deutsche Welle)* have a very good reputation in East Europe. Objective, interesting and serious — constantly comment the listeners in the Soviet Union, Romania and Bulgaria. In the Soviet Union alone, some ten million people listen to the transmissions of the 'German Wave' each week.

"These transmissions have only one 'flaw': why are various nations forced to listen to news in a foreign language? Even the great Ukrainian nation is not being addressed in its native language. The situation is even worse regarding the Baltic nations, which are addressed in the language of the power that holds them occupied.

"This year, the European Parliament adopted a resolution, which unambiguously stated that Estonia, Latvia and Lithuania are countries occupied by the Soviet Union. The resolution was adopted by a considerable majority of the members of the European Parliament, who belong to various political groupings, excepting, of course, the Communists.

"Some 400,000 of the six million Balts listen to the 'German Wave' Russian-language broadcasts each week. In 1968, there were plans to launch Latvian and Estonian-language broadcasts. They were blocked in the name of 'reduction of tensions.' Now everything depends on the Kohl Government. Will it allot funds to show at least as much respect to those people, for whose enslavement Germany bears a joint responsibility, that they could listen to the free world information in their own language? We cannot escape our past, even when it has to do with the secret supplementary protocols of the Hitler-Stalin Pact in 1939."

(from ELTA, August, 1983)

TELEGRAM TO:
President Ronald Reagan
The White House
Washington, D.C. 20500

Dear Mr. President,

We are encouraged by your understanding and knowledge of the true intentions of the Soviet Union. You are the only hope in the free world to stand up against Communism. However, some of your Administration's recent decisions, like the grain deal, agreeing to sign Madrid document (despite persistent Soviet violations), and others, are actually helping Soviet Union to proceed with its goal of world domination.

In view of the Korean Airlines massacre, we urge you, Mr. President, to take more realistic steps to punish the Soviet Union. Please at least instruct the Secretary of State not to sign the weak Madrid document, and expel many KGB agents (members of the Soviet Embassy and different missions) from this country.

We hope for more forceful action from you, which will be greeted by all freedom-loving people.

DR. C. K. BOBELIS, President
Supreme Committee for the
Liberation of Lithuania

Make Lithuanian Days publishers your headquarters for purchasing beautiful and varied gifts in a Lithuanian motif.

German Daily Comments On Reagan's Baltic Remarks

The West German daily *Stuttgarter Zeitung did not like* **President Reagan's** speech on the occasion of Baltic Freedom Day, June 13, 1983. The newspaper, which is close to the opposition Social Democratic Party, was particularly displeased by Reagan's promise to the Balts not to recognize their subjugation as a permanent condition. This, the daily said, is reminiscent of the "cold war" slogans, puts the present "status quo" in doubt, and does not serve the improvement of relations between the two superpowers.

Sad, small words and sadly familiar. The oppressed nations must remain oppressed, the free powers must accept the enslavement of a part of Europe, because a mere mention of it might annoy the totalitarian giant. So goes the gospel of sell-out and appeasement. And the illusion that such shabby thinking and behavior promotes "peace!" Once, English prime minister Chamberlain told his countrymen not to worry about small, distant countries with unpronounceable names. Thereupon he brought "peace in our time . . ."

Instead of helping to preserve peace, submissive fear has always enouraged totalitarian aggressors and provoked them to rash actions. The writers of the *Stuttgarter Zeitung* believe that by abandoning entire nations to the mercies of the Kremlin, they would ensure their well-being and freedoms, just as the appeasers of 1938 thought that throwing Czechoslovakia to the wolves would protect "business as usual" in the rest of Europe.

The comments of the *Stuttgarter Zeitung* also illustrate the moral crisis of the Socialist movement in West Germany. While some German socialists remain true to their democratic heritage and support legitimate freedom aspirations of the captive European peoples, — as was demonstrated during the discussions of the Baltic issue in the European Parliament — others are promoting the "finlandization" of West Germany by joining Moscow-sponsored "peace" circuses, acting as apologists for the Soviet regime, or echoing the Kremlin's line on the "dangerous" policies of the U.S. Government, as the *Stuttgarter Zeitung* has done.

There's one more serious memory lapse to be considered here. The present status of the Baltic countries, which the *Stuttgarter Zeitung* would keep frozen, is a direct result of the Hitler-Stalin Pact concluded August 23. 1939. The daily is in fact advocating the enforcement of the secret protocols of the pact. Is this the legacy of the recent German history that the *Stuttgarter Zeitung* would want to perpetuate? Or should the West German Government, with the blessing of both the major parties, publicly repudiate the Hitler-Stalin Pact, as it has repudiated the notorious Munich agreement?

(from ELTA, August, 1983

VLIK-o seimo lapkr. 11-12-13 d. Detroite (Southfield), MI, dalis dalyvių. Pirmoje eilėje iš k.: dr. A. Butkus, B. Venskuvienė, adv. E. Armanienė, dr. S. Lozoraitis, Jr., dr. K. Bobelis, dr. D. Krivickas, dr. K. Valiūnas, B. Gaidžiūnas, G. Krivickienė, T. Blinstrubas, kun. A. Stašys, V. Jokūbaitis, kun. V. Kriščiūnevičius ir kiti.

—Nuotrauka K. Sragausko

Some of the participants at the VLIK Congress held in Detroit (Southfield), Michigan November 11-13. In front row, from left: Dr. A. Butkus, B. Venskus, Attorney E. Armanas, Dr. S. Lozoraitis, Jr., Dr. K. Bobelis, Dr. D. Krivickas, Dr. V. Valiūnas, B. Gaidžiūnas, G. Krivickas, T. Blinstrubas, Rev. A. Stašys, V. Jokubaitis, Rev. V. Kriščiūnevičius, and others.

VLIKO SEIMO PAREIŠKIMAS

1983 m. lapkričio 12-13 d. Detroitas, Michigan

Seimas išklausęs pranešimus apie 40-ties metų VLIKO veiklą skelbia kas seka:

1. 1943 m. lapkričio 25 d. vokiečių okupuotoje Lietuvoje buvo sudarytas VLIKAS. Paskelbus 1944 m. Vasario 16 d. deklaraciją ir išleidus keletą atsišaukimų į lietuvių tautą, 1944 m. Balandžio 29-30 dienomis buvo areštuoti VLIKO Valdybos nariai ir artimi bendradarbiai: A. Damušis, B. Gaidžiūnas, J. Katilius, K. Brunius, A. Tumėnas, K. Valiulis, J. Deksnys ir B. Bieliukas. Artėjant naujai bolševikų okupacijai buvo sudaryta VLIKO Vokietijoje delegatūra: M. Krupavičius, R. Skipitis ir V. Sidzikauskas.

1945 m. Balandžio 8 d. Wurzburge, Vokietijoje, buvo atnaujintas VLIKO veikimas. 1955 m. VLIKAS persikėlė į Jungtines Amerikos Valstybes ir 1964 m. persitvarkęs tęsia savo darbą.

2. Lietuvos laisvės byla buvo išlaikyta gyva tarptautiniuose forumuose:

a. Daugelis laisvojo pasaulio vyriausybių yra nuomonės, kad Lietuva, Latvija ir Estija ne pačios savo noru pasirinko sovietinę santvarką, bet buvo, kariniai jas okupavus, prievarta įjungtos į Sovietų Sąjungą ir laiko, kad šis sovietų veiksmas yra agresija, smurto aktas įvykdytas pasiremiant Molotovo-Ribbentropo paktu.

b. Nežiūrint Sovietų Sąjungos pastangų išgauti tarptautinį pripažinimą Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą, sekančios valstybės nepripažįsta šio įjungimo: JAV, Kanada, Australija, D. Britanija, Vokietijos Federalinė Respublika, Prancūzija, Danija, Vatikanas.

c. Šio nepripažinimo dėka, nepriklausomos Lietuvos valstybės diplomatinės ir konsularinės tarnybos veikia eilėje kraštų, išlaikydamos Lietuvos valstybingumo tarptautinį pradą.

3. VLIKO Valdyba, keičiantis tarptautinėmis sąlygomis, bendradarbiaudama su diplomatine ir konsularine tarnyba. ALTu, Laisvės Komitetu, Pasaulio Lietuvių Bendruomene, atskirų kraštų bendromenėmis ir organizacijomis, memorandumais, laiškais ir asmeniniai be atvangos kreipė laisvojo pasaulio dėmesį į Sovietų Sąjungos įvykdytą Lietuvos aneksiją kaip tarptautinį nusikaltimą ir reikalaudama, kad būtų imamasi priemonių, kad sovietai pasitrauktų iš Lietuvos ir būtų atstatytas Lietuvos suvereninių teisių vykdymas.

4. Vienas iš svarbiausių dalykų laisvinimo veikloje buvo ir yra informacijos darbas. Sovietų Sąjunga imperialistinei ir genocidinei politikai nušviesti ir nuolatiniams žmogaus teisių pažeidimams okupuotoje Lietuvoje registruoti ir skelbti, VLIKAS leido ir leidžia ELTOS biuletenius lietuvių, anglų, prancūzų, ispanų, italų, vokiečių kalbomis ir leidinius susijusius su Lietuvos problemomis rėmė ir remia finansiniai Vatikano ir Romos radijo tarnybų bendradarbius (anksčiau Madrido ir Filipinų radijo).

5. VLIKO pirmininkai — M. Krupavičius, J. Matulionis, A. Trimakas, V. Sidzikauskas, K. Valiūnas ir K. Bobelis lankė JAV, Kanados, Pietų Amerikos, Australijos, Europos kraštus supažindindami tų kraštų lietuvių visuomenę su Lietuvos laisvinimo problema ir megzdami ryšius su užsienių tarnybomis. Žymesnės delegacijos buvo suorganizuotos į Helsinkio ir Madrido konferencijas ir Europos Parlamento sesiją.

6. Paskutiniame dešimtmetyje laisvame pasaulyje padidėjo susidomėjimas Pabaltijo valstybių būkle. Šio susidomėjimo pagrindiniai pasireiškimai yra:

a. 1975 m. gruodžio 17 d. Australijos vyriausybė atšaukė 1974 m. rugpiūčio 3. d. padarytą pripažinimą Pabaltijo valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą.

b. 1979 m. rugpiūčio 23 d. 45 pabaltiečiai paskelbė Maskvoje memorandumą adresuotą Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, Sovietų Sąjungos, Rytų ir Vakarų Vokietijos vyriausybėms. Jame reikalaujama pasmerkti Molotovo-Ribbentropo paktą, laikyti jį niekiniu ir atitraukti sovietų kariuomenę iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

(Nukelta į 23 puslapį)

GARBĖS PRENUMERATOS

Irena, A. Aižinai, Chicago, IL
Rasa Andrews, Vacaville, CA
P. Aras, Santa Monica, CA
Br. Aušrotas, Juno Beach, FL
V. F. Backus, San Gabriel, CA
Rev. Dr. Bačinskas, Australija
J. Bagdonas, Woodhaven,N.Y.
G. Balanda, Warren, MI
Ed. Balceris, Sta. Monica, CA
Inž. Peter Beltran,
L. Baltrėnas, Los Angeles, CA
V. Barkus, Omaha, Nebraska
V. Beleckas, Sunny Hills, FL
John W. Bernotavicz
Dr. K. C. Bobelis, St. Petersburg, FL
Juozas Briedis, West Bloomfield, MI
R. A. Bužėnas, Los Angeles, CA
Inž. V. Čekanauskas, garbės konsulas, Los Angeles, CA
Rev. V. M. Cucuras, Providence, RI
John Čiurionis, PA
A. Daukantas, Santa Monica, CA
Stasys Daugėla, Santa Monica, CA
Vysk. A. Deksnys, Vokietija
Dr. A. M. Devenis, Long Beach, CA
Inž.Algis, Didžiulis, Bogota, Colombia
A. Dičius, Santa Monica, CA
Vincas Dovydaitis, San Clemente, CA
Rev. A. Dranginis, Baltimore, MD
P. Duda, Chicago, IL
J. Dženkaitis, Glendale, CA
East Cambridge Branch Library, MA
A. Galdikas, Brentwood, CA
P. Gauronskas, Santa Monica, CA
Inž. Br. Galinis, Norwell, MA
J. Girevičius, Ont., Canada
P. Gruodis, Chicago, IL
Paul Gylys, Olympia, WA
Inž. Algis Jonynas, Pacific Palisades, CA
E. ir L, Jarašūnai, Santa Monica, CA
A. Jakštas, Australija
R. Janowska, Norristown, PA
E. Jonušas, Omaha, Nebraska
P. Karosas, New Britain, CT
Kazys Karuža, Los Angeles, CA
H. V. Kulber, Brooklyn, NY
Dr. Šarūnas Karuža, Los Angeles, CA
St. Keterauskas, Los Angeles, CA
Mrs. Isab. Kirk, San Leandro, CA
Dr. Alf. Kontvis. CA
Msgr, J. Kučingis, Los Angeles, CA
S. ir J. Kvečas, Santa Monica, CA
J. Levickas, Palos Park, IL
G.T. Levinskas, Creke Casur, MD
M. Lietuvnikas, Orlando, FL
Dr. V. McCleris, Livonia, MI
F. Masaitis, La Mirada, CA
B. Maskeliūnas, Toronto, Canada
Inž. Vacl. Mažeika, Park Ridge, IL
Inž. A. ir L. Mažeikos, Marina del Rey, CA
A, Mažulis, Santa Monica, CA
Ign. Medziukas, Los Angeles, CA
Dr. V. Mileris, Livonia, PA
A. Milius, Santa Monica. CA
A. Mingėla, Hamilton, Canada
A. Musteikis, Fallon, NE
M.L. Namikai, M.D., Glendora, CA
A. Naudžiūnas, Boston, MA
G. Okunis, Flushing, NY
Kun. Th. Palis, Pittsburg, CA
Rev. V. Pavalkis, Milpitas, CA
Vladas Pažiura, Anaheim, CA
F. Petrauskas, Syracuse, NY
J. Petrikonis M.D., Woodbine, IA
J. Petronis, Los Angeles, CA
E. Pikelis, Chicago, IL
P. Pranis, Vista, CA
Rev. A. Račkauskas, Brooklyn, NY
RFE-RL, Inc., NY
Inž. Juoz. Rasys, Cambridge, MA
Rev. Dr. P. Ragažinskas, Central, NM
G. W. Radvenis, 1326 McCollum St., Los Angeles, CA
Kun. V. Radvina, Clover Valley, CA
A. Rugys, Lantana, FL
Inž. A. J. Rudis, Blue Island, IL
V. Raulinaitis, M.D., Santa Monica, CA
K. R. Razauskas, Dearborn Heights, MI
J. V. Roland, San Francisco, CA
Kun. Paul Sabulis, Waterbury, CT
O. C. Šadeika, Farmington Hills, MI
Peter Sakas, Los Angeles, CA
J. B. Sabal, Cleveland, OH
M. Šarauskas, Winnipeg, Canada
Wm. R. Savage, Reno, NV
C. M. Shimkus, W. Hartford, CT
A. Sinkys, Santa Monica, CA
E. ir. J. Sinkiai, Santa Monica, CA
Dr. J. Skirgaudas, La Jolla, CA
Dr. V. Skirgaila, Rancho Palos Verdes. CA
Dr. Paul Švarcas, Mascoutah, IL
Rev. E. Statkus, Grand Rapids, MI
S. Šližys, Dearborn Heights, MI
Dr. D. Surantas, Rockford, IL
J. Švedas, Cicero, IL
Inž. J. Talandis
V. TamoŠiūnas, Detroit, Mi
B. Tiskus, Collinsville, Il
K. Trečiokas, NJ
J. Truškauskas, Los Angeles, CA
Rev. I. Urbonas, Gary, IN
V. Urbonas, St. Petersburg Beach, FL
Inž, V. Vidugiris, Palos Verdes, CA
V. Urbaitis, Mayfield Heights, OH
A. Vakselis, Richmond Hills, NY
Dr. Valiska, Montreal, Canada
Dr. J. K. Valiūnas, New Rochelle, NY
Juozas Vitėnas, Washington, D.C.

★

AUKOS

Aukos po $50— J. W. Bernotavicz

Aukos po $25—
Br. Aušrotas
J. V. Datis
Aukos pd $15—
R. Giedraitis
Aukos po $11—
St. Damulis
Aukos po $10—
A. Milukas, Trainis, B. P. Gylys,Kun. V. Šilauskas B. Dirmantas, Rev. J. Bertašius
Aukos po $5—
A. Bumblis, A. Skridulis, V. Datis, J.Agurkis, E. Juciūtė J. Dalbokas, A. Dudaravičius

---

PRAšOME ATNAUJINTI "Lietuvių Dienas" 1984 metams

VLIKO SEIMO PAREIŠKIMAS

(Atkelta iš 3 pusl.)

c. JAV Atstovų Rūmai 1979 m. lapkričio 13 d. ir Senatas gruodžio 20 d. priėmė sutartinę rezoliuciją Nr. 200, kurioje pareiškė nuomonę, kad Prezidentas, tikrai taikai Pabaltijos regione ir bendrai Europoje pasiekti, duotų instrukcijas JAV Delegacijai Madrido konferencijoje, kad būtų siekiama pilnai įgyvendinti Helsinkio Baigminio Akto principai liečią tautų lygias teises apsispręsti ir kad JAV siektų kitų valstybių paramos ir bendradabiavimo Pabaltijo valstybių nepriklausomybei įgyvendinti.

d. 1982 m. gruodžio 14 d. Australijos Senatas priėmė rezoliuciją raginančią Australijos vyriausybę paremti Pabaltijo valstybių klausimo iškėlimą Jungtinėse Tautose.

e. 1982 m. lieoos 28d. 100 Kongreso narių kreipėsi į Brežnevą ragindami, kad būtų baigta neteisėta sovietų okupacija Pabaltijo valstybių.

f. 1983 m. sausio 13 d. Europos Parlamentas priėmė rezoliuciją siūlydamas Europos Bendruomenės užsienių reikalų ministeriams perduoti Pabaltijo valstybių klausimą Jungtinių Tautų Dekolonizacijos pakomisei.

g. 1983 m. birželio 14 d. JAV Prezidentas paskelbė Pabaltijo valstybių Laisvės Dieną ir 1983 m. liepos 29 d. įpareigojo JAV atstovę prie Jungtinių Tautų perduoti jo specialų pareiškimą apie Pabaltijo valstybių būklę Jungtinių Tautų nariams.

h. 1983 m. spalio 27 d. senatorius Dole pasiūlė Senatui priimti (pritariant Atstovų Rūmams) rezoliuciją nukreiptą į Jungtines Tautas, kad būtų imamasi priemonių išvesti Sovietų kariuomenę iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos, ir leisti joms laisvai pačioms nustatyti savo valdymo formą.

i. Švedijos ir Danijos Parlamentuose buvo padaryti paklausimai apie šių kraštų vyriausybių pažiūrą į Pabaltijo valstybių okupaciją.

j. Padaryti pakartotini pareiškimai Madrido konferencijoje ir Jungtinėse Tautose, smerkiantys Sovietų Sąjungos agresiją prieš Lietuvą, Latviją ir Estiją ir nuolatinius žmogaus ir tautų teisių pažeidimus Pabaltijo valstybėse.

7. Žymiųjų politikų pareiškimai liečiantys Pabaltijo valstybių ir Rytų Europos būklę:

a. JAV Prezidentas Pabaltijo Laisvės Dienos pareiškime, 1983 m. birželio 14 d. pažymėjo:

"JAV žmonės jungiasi prie teisingų Pabaltijo žmonių siekimų. Mes negalime likti nebylūs akivaizdoje tebesitęsiančio Sovietų Sąjungos atsisakymo leisti jiems būti laisvais. Mes palaikome jų teisę nustatyti savo likimą, laisvai be svetimųjų valdymo."

b. Vokietijos Federalinės Respublikos užsienio ministeris Genscher pasisakė prieš status quo Sovietų hegemonijos sferoje:

"Palaikymas status quo Sovietų Sąjungos hegemonijos sferoje sudaro grėsmę taikingam tautų sugyvenimui Europoje. Vakarų demokratijos, išeidamos iš laisvės idealo bazės, negali ir neturi likti nebylios matydamos laisvės suvaržymus Rytų ir Centro Europoje. Jos turi reikalauti įgyvendinimo žmogaus teisių ir teisės apsispręsti . . .Senoji dominavimo ir subordinacijos sistema atominiame amžiuje yra atgyvenusi. Ji turi būti pakeista visų kraštų lygiomis teisėmis ir tautų apsisprendimo teise." **(Foreign Affairs,** *Fall, 1982)*

c. Buvęs D. Britanijos užsienio reikalų ministeris (1979-1982) Lordas Carrington iškėlė Vakarų moralinę ir politinę prievolę Rytų Europos atžvilgiu:

"Mes turime stačiai žiūrėti į sudėtingas moralės ir politikos problemas, kurių vystymasis Rytų Europoje iškelia Vakarams . . . Mūsų pirmas rūpestis turi būti pačios šių kraštų tautos. Mes turime istorinę prievolę ir politinę ir moralinę atsakomybę palaikyti jų teisę į laisvę ir apsisprendimą." **(NATO Review,** *No. 2, 1983).*

8. Aukščiau minėtos rezoliucijos ir pareiškimai yra Lietuvos laisvinimo bylos nauji politinės krypties ženklai. Jie nesitenkina pasyviu aneksijos nepripažinimu, bet siūloma imtis žygių, kurie vestų prie sovietų kariuomenės atitraukimo iš Lietuvos ir sudarytų galimybę laisvai, be jokio grąsinimo ar spaudimo svetimos valstybės, nustatyti savo valdymosi formą.

Ši nauja kryptis turėtų būti visuose kraštuose stiprinama.

Pabaltijo valstybių problema yra integralinė visos Europos problema. ir liks tarptautine problema iki bus atstatyrtas suvereninių teisių vykdymas šiuose kraštuose. Jeigu šios teisės nebūtų atstatytos, tai "moderninės civilizacijos bazė negalės būti išsaugota," pareiškė Sumner Wells, JAV pasekretorius,1940 m. liepos 23 d.

9. Seimas didžiuojasi mūsų tautos patvarumu pavergtoje Lietuvoje. Šio patvarumo ir kovos dvasia pasireiškusi masiniu pasipriešinimu 1944-1952 m., paskutiniu metu liko atžymėta naujomis išraiškomis. Šiuos naujus pasireiškimus ir kovos būdus VLIKAS seka su dideliu dėmesiu ir pagarba.

10 Seimas su giliu liūdesiu primena sovietų genocidinę politiką, vykdomą masiniais trėmimais, areštais, religiniu persekiojimu, Lietuvos rusinimu, kolonizavimu ir ekonomine eksplotacija.

11. Seimas reiškia didelį dėkingumą visai mūsų tautos išeivijai, kuri per 40-tį metų taip gausiai ir vieningai rėmė VLIKO veiklą ir aktyviai dalyvavo laisvinimo pastangose. Seimas turi viltį, kad ir ateityje lietuviškoji visuomenė ir toliau rems VLIKĄ ir gausiai jungsis į jo veiklą pagrindiniam tikslui atsiekti: atstatyti Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

(Paruošta dr. D. Krivicko, VLIKO Pirm. Pav.)

SĖKMINGIAUSIŲ 1984 METŲ LINKI KANADOS LIETUVIAI

MOHAWK
Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- ☆ Elektros reikmenys
- ☆ Televizijos aparatai
- ☆ Skalbiamosios mašinos
- ☆ Vaikų baldai
- ☆ Įvairūs kilimai
- ☆ Šaldytuvai
- ☆ Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- ☆ Siuvamos mašinos
- ☆ Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus

KRAUTUVĖS:

Vakaruose
137 RONCESVALLES AVE.
Tel. 537-1442

Rytuose
2448 DANFORTH AVE.
Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Lietuvio savininko vaistinė

— MARGIS DRUG STORE —

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Telefonas 535-1944 ir 535-0312
Priima "ONTARIO DRUG BENEFIT" receptus

Vaistai, kosmetikos, prekės ir kt. Nemokamas pristatymas į namus

---

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • **Telefonai: 532-3400** • **532-3414**

AKTYVAI — virš 23 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3 — Antradieniais 10-3 — Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8 — Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1 — Sekmadieniais 9:30-1

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9:30 v.r. — 1 v.p.p

Duodame asm. paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki $100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asm, paskolas iki $10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

DRAUDA INSURANCE

NAMŲ — GYVYBĖS — AUTOMOBILIŲ — KOMERCINIAI
ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

WALTER (Vladas) DAUGINIS

1613 BLOOR ST. W.
Telefonas: 533-1121

KELIONĖS Į LIETUVĄ IR KITAS PASAULIO ŠALIS

Simon's Travel

Sveikina visus klientus su šventėm, linkėdama geros sveikatos laimės bei pasisekimo ir

Kviečia keliauti kartu!

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1984

DVIEJŲ SĄVAIČIŲ

Pasirenkant: 10 dienų Lietuvoje, arba Vilnius-Ryga, Vilnius-Leningradas, Vilnius-Yalta, bei kiti Europos miestai

Gegužės 15
Gegužės 22
Gegužės 29
Birželio 26
Liepos 3
Liepos 10
Liepos 17
Rugpiūčio 14
Rugsėjo 4
Rugsėjo 11
Spalio 2
Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS

Gegužės 22
Liepos 10
Rugsėjo 11
Spalio 2

Visos grupės lydimos patyrusių palydovų

☆ ☆ ☆

Mūsų įstaigoje jūs galite užsakyti savo giminėms Lietuvoje:

- automobilius
- televizijas
- šaldytuvus
- bei įvairius kitus pageidaujamus daiktus

☆ ☆ ☆

Tarpininkaujame suteikiant finansinę paramą giminėms Lietuvoje Smulkesnių žinių teiraukitis Toronto skyriuje, kuriame sąžiningai ir konfidencialiai patarnaujame jau daug metų.

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060, telex 06-986766TOR
2385 Dundas St. W, Toronto, Ont., Canada M6P 1X2

Savininkė: **Audronė Našlėnaitė-Simon**